Folia Magazine

weekblad voor HvA en UvA foliaweb.nl nr.08 22/10/2014

Pleidooi voor papa's
Hoogleraar vaderschap Renske Keizer

Stufi
200 jaar gesteggel

MIC
50 jaar 'iets met media'

(advertentie)

Folia | Stadsschouwburg Amsterdam | Het Parool | New Scientist

GALA van de wetenschap

Robbert Dijkgraaf
Eveline Crone
Louise Fresco
David Nieborg
Mark Golden
Erik Scherder
Renske Keizer
Piet Bakker
Linda Duits
Edgar du Perron
Alexander Rinnooy Kan

Presentatie
Isolde Hallesleben

In één avond bijgepraat over de Amsterdamse wetenschap

Dinsdag 25 november 2014 | 20.00 uur | Stadsschouwburg Amsterdam

Kaarten te koop bij Stadsschouwburg Amsterdam.

inhoud #8

interview Renske Keizer 6

Zeg alsjeblieft geen ‘papadag’, want dan heb je haar op de kast. En vaders kunnen meer dan stoeien, al krijgen ze te weinig kans dat te laten zien. Een gesprek met de nieuwe hoogleraar vaderschap.

reportage Vooruit in West 14

Een huis in Nieuw-West ruil voor buurtwerk, dat krijgen de studenten die werken bij het VoorUit Project.

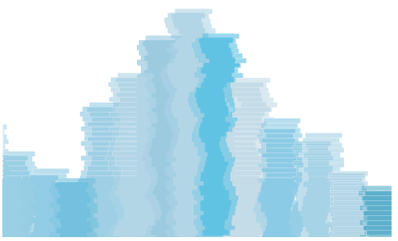
achtergrond MIC is jarig 22

Vijftig jaar geleden begonnen als kneuterig bibliothecarisschooltje, nu een studentenmagneet van formaat: de opleiding media, informatie & communicatie.

tijdlijn Studiefinanciering 26

Als de stufi volgend jaar verdwijnt, is dat het einde van een tijdperk dat al in 1815 begon.

en verder

de week/tweet/het moment/navraag 4-5 lunchen met 10 passie 13
op de tong 17 opinie 18-19 Asis Aynan 19 objectief 20-21
Folia maakt kennis 30-31 toehoorders/FoliaWeb 32
promoties/hora est/Emma Curvers 33 prikbord 34-35
wasdom 36-37 stage 37 overigens 38 wat doe je nu 39

Aanvulling In *Folia Magazine* 6/7 (8 oktober 2014) is in de beeldrubriek Objectief de bronvermelding weggevallen. De poster is afkomstig uit de Beeldbank Tweede Wereldoorlog van het Niod.

Folia op internet **www.foliaweb.nl** @FoliaWeb FoliaWeb.en.Magazine FoliaTV

redactioneel

Stufisores

Of het een feestelijk jubileum is, valt te betwijfelen. Exact tweehonderd jaar geleden is het volgend jaar, dat een vroeg systeem van studiefinanciering werd opgetuigd. Ook toen zag de Nederlandse staat in dat de samenleving veel baat heeft bij een goed opgeleide ‘elite’. De beurzen maken juist in 2015 plaats voor ‘voorschotten’, die studenten lenen en later terug moeten betalen. Onlangs constateerde de Raad van State echter dat in dat wetsvoorstel nog de nodige gaten zitten. Door hun masterstufi af te nemen, worden de rechten van huidige studenten bijvoorbeeld geschonden. Ook vreest de Raad voor de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Belangrijker echter is dat het leenstelsel met allerlei beloftes komt waarvan het nog maar de vraag is of ze kunnen worden ingelost. Zes- tot achthonderd miljoen zou er volgens de minister voor het hoger onderwijs beschikbaar komen. Dat klinkt prachtig, maar of en wanneer dat geld echt terugvloeit blijft onduidelijk. Sterker nog: momenteel wordt er aan de UvA bij drie faculteiten juist met een grote heggenschaar in de financiën gesnoeid, waarbij nadrukkelijk ook het onderwijs niet ontzien wordt. Dat levert een wel heel wrange realiteit op voor zowel de huidige als de nieuwe generatie studenten. Terwijl zij zelf worden geacht te ‘investeren’ in hun toekomst, zorgen bezuinigingen er tegelijkertijd voor dat ze er steeds minder voor terugkrijgen. Te veel losse eindjes lijken vooralsnog aan het prachtig geframede studievoorschotsysteem te zitten. Het is te hopen dat ook de politiek dat tijdig inziet.

de week

Vleesloos en horlogevrij

Waar drinkt u eigenlijk het liefst een biertje? Op uw hagelwitte Klippan, gifgroene Fatboy of toch liever de klapstoel in een pop-upcafé? Wat is gezelligheid, dat lijkt op zowel de UvA als de HvA een cruciale zijnsvraag geworden. Zowel krakers als bestuur zijn er op de UvA inmiddels achter dat de voorkeuren qua decoratie (Ikea en VT Wonen versus luizige paardendekens en cannabisrook) ietwat uit elkaar lopen. Maar ook op de HvA is het gezelligheidsdebat inmiddels in volle gang. De strijd om wie het Amstelcampuscafé mag runnen nadert immers de eindfase, maar niet dan nadat een beoordelingscommissie, programmagroep, stuurgroep én het College van Bestuur zich nog over de voorstellen hebben gebogen.

Na alle ophef over de common room op de UvA begrijpen wij die zorgvuldigheid best. Je wilt natuurlijk niet dat studenten na een lange procedure alsnog niet tevreden zijn. Verstandig dus, dat de studenteninitiatieven inmiddels zijn afgewezen en nog vier serieuze organen zich met de keuze bezig gaan houden. Wij zien het wel als jullie eruit zijn welk onwijs tof jeugdhonk jullie hebben uitgekozen, jongens! Op de biersmaak van Huib de Jong vertrouwen wij in ieder geval blind. En met een speciaal Vitaliteitsbureau weten we zeker dat het ook op culinair gebied smullen wordt.

To vlees or not to vlees, op steeds meer Nederlandse onderwijsinstellingen breekt men zich daar het hoofd over. Tijdens de Dag van de Duurzaamheid deed de HvA onlangs weer eens een vleesloze poging, en prompt barstte de kroketten discussie weer los. In Rotterdam bleken ze deze week een prachtige polderoplossing te hebben gevonden. Geef mensen een verleidelijk alternatief, en wie weet kiezen ze wel iets geks! Tijdens de Rotterdamse Meatfree Monday staat de kroket gewoon op het menu en worden de mensen slechts met boterzachte hand aangemoedigd de vleesloze keuze te maken. Dat noemen wij nog eens daadkracht. Volledig vrije keuze heeft kinderobesitas, arbeidsdiscriminatie en vrouwenachterstelling immers ook allang uit de wereld geholpen.

En in Rotterdam lopen ze nog op een ander gebied op ons voor. Tijdens tentamens zijn horloges in de ban gedaan en deze week sloot ook de Hogeschool Utrecht zich bij dat verbod aan. Het is nu wachten tot ook de HvA studenten aan een polscheck gaat onderwerpen. Op de UvA lijken dat soort maatregelen vooralsnog minder urgent. Spieken met horloges komt daar zelden voor. Studenten regelen daar via Facebook en het hacken van het toetssysteem ruim op tijd de antwoorden op alle vragen. Misschien hebben ze ook daar in Rotterdam nog wel een mooie polderoplossing voor? ||| Clara van de Wiel

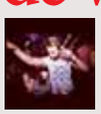
foto Mina Etemad

Als studenten het steevast over 'school' hebben, dan kunnen we ze net zo goed ook als kleuters behandelen, moeten ze op de HvA gedacht hebben. Sinds kort loopt er namelijk een heuse poetsclown rond om eenieder te vertellen dat afval in de bak hoort. Wij hebben hoge verwachtingen. Betuttelen en infantiliseren is immers al decennia de beste strategie om kinderen op te voeden.

17 oktober 2014

tweet van de week

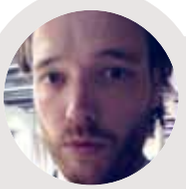
Coen Pennings
@coenlpennings

De loopgraven van de #ub. Telefoon op tril, op tafel. Helemaal niet storend als je weer een nieuw tinder bericht ontvangt. #uva. #doenormaal

het moment

Zo'n 1200 feestgangers dansten zaterdag achter tractoren met geluidsinstallaties aan tijdens Amsterdam Danst Ergens Voor (ADEV). 'ADE misbruikt de underground-cultuur voor commerciële feesten,' vindt Ruud van der Veen (23, geschiedenis en politicologie). Hij is een van de Spinhuisbezetters, die de voorste tractor met spandoeken behingen en speeches hielden. Als onnodige managementlagen doorgaan onderzoek en onderwijs af te breken, zei Van der Veen op het podium, zouden de bezetters 'de hele universiteit kraken'. 'Dreigend? Misschien, maar het werd goed ontvangen onder de studenten.' ||| tekst Bob van Toor / foto Maciek Dowhyluk

navraag Carlo van Munster

Vrijdag werden in Crea voor het eerst de Gouden Lammeren uitgereikt, de prijzen voor het beste studententoneel. Carlo van Munster, student politicologie aan de UvA, is voorzitter van Lost, de koepelorganisatie van studententoneelverenigingen en initiatiefnemer van de Gouden Lammeren.

Er deden vijf producties mee. Is het wel representatief om dan prijzen voor het beste studententoneel uit te reiken?

'Vijf van de zeven bij Lost aangesloten studententoneelverenigingen deden mee. Zij hebben uit al hun producties de beste gekozen om mee te laten dingen naar de prijzen. We hebben dat op deze manier gedaan omdat de Amsterdamse toneelvereniging STA! al zo'n veertien producties per jaar maakt; als de jury die allemaal moet zien, kost het veel tijd. Daarnaast moet je als jurylid ook veel heen en weer reizen naar andere steden als Leiden of Maastricht om alles te zien. Dat voor tientallen producties doen is iets te veel om van de juryleden te vragen.'

Behalve prijzen voor onder meer de beste voorstelling en beste regie, waren er ook prijzen voor meest gewaagde productie en beste opkomst. Wat kunnen we ons daarbij voorstellen?

'Naast de geijkte categorieën wilden we ook een aantal originele categorieën invoeren. Het jurypanel wilde een prijs uitreiken aan een productie die gedurfde keuzes durfde te maken, vandaar de prijs voor de meest gewaagde productie. En in *Hollandse Glorie* van STA! komt een van de personages met een Segway op – de winnaar van de prijs met de beste opkomst.'

De winnaars kregen niet een beeldje van een gouden lam mee, maar een schilderij. Hoe zit dat?

'Het is erg duur om een daadwerkelijk gouden beeldje van een lam te laten maken en in theaterland ligt het geld niet voor het oprapen. Kunstenaar DionV heeft een aantal kunstwerken gemaakt. Er staan wel gouden lammeren op de schilderijen.' ||| Mina Etemad

‘In Nederland is er minder ruimte voor vaders’

De eerste hoogleraar vaderschap in Nederland is een vrouw. En moeder. Renske Keizer gaat onderzoeken welke invloed Nederlandse vaders nu precies hebben op de ontwikkeling van hun kinderen. ‘Mannen doen het er een beetje bij.’ tekst Jim Jansen & Daniël Rommens / foto’s Danny Schwarz

De Nederlandse vader bungelt helemaal onderaan in Europa. Hij besteedt gemiddeld maar 27,6 minuten per dag aan zijn kinderen. Alleen papa’s uit Zwitsersland doen het slechter. Als Nederlandse vaders dan bij hun kinderen zijn – bijvoorbeeld op hun *papadag* – noemen ze het oppassen. ‘Hoho, pas jij op de kinderen? Het zijn ook jouw kinderen, zeg ik tegen mijn man.’ Renske Keizer (31), zelf moeder van drie, werd in september door de UvA benoemd als bijzonder hoogleraar vaderschap. Ze doet onderzoek naar de rol van vaders in de ontwikkeling van kinderen.

De gemiddelde vader in Nederland is niet zo betrokken bij zijn kinderen en ziet zijn papadag als het moment waarop hij zijn opvoedtaken uitvoert. ‘Die term klinkt erg ouderwets,’ vindt Keizer. ‘Er is geen mamadag, wat wel aantoont dat het voor Nederlandse mannen blijkbaar uitzonderlijk is om voor hun kinderen te zorgen.’

In de Nederlandse cultuur wordt de nadruk gelegd op de moeder als primaire opvoeder en mannen doen het er een beetje bij. Niet alleen de schuld van de vaders, vindt Keizer. Mannen willen zelfs graag meer tijd met hun kinderen doorbrengen, maar veel vrouwen zijn huiverig om ruimte af te staan. ‘*Maternal gatekeeping* noemen we dat’, zegt Keizer. ‘Dus de moeder zegt: kom liever niet op mijn terrein.’

‘De term papadag klinkt erg ouderwets’

De benoeming van Keizer zorgde voor verbaasde reacties. Het *Algemeen Dagblad* schreef: ‘Ze is vrouw, ze is jong, maar ze weet alles over vaders.’ Keizer gaf zelf in *NRC Handelsblad* aan dat ‘sommige mensen bij het Vader Kennis Centrum even hebben moet slikken’. Zelf denkt ze juist dat het ook voordelen heeft dat de eerste hoogleraar vaderschap een vrouw is. Mannen die praten over het belang van het vaderschap kunnen volgens haar al snel beticht worden van het preken voor eigen parochie. *Keizer:* ‘Als een vrouw die boodschap brengt is dat een krachtiger signaal. Vrouw zijn werkt ook goed in de media. Ik heb veel aanvragen gekregen voor radio en televisie. Als ik een man in een grijs pak was geweest, was het misschien wat minder spannend voor de beeldvorming.’

FRISSE BLIK

Emeritus hoogleraar kinderopvang Louis Tavecchio is zo’n man in een grijs pak, maar hij had geen moeite om de media te bereiken. Tavecchio stelt zich al langer op als een van de grootste voorvechters van de vader, bijvoorbeeld als adviseur van het Vader Kennis Centrum. *Keizer:* ‘Louis Tavecchio benadrukte vanuit zijn rol als pedagoog onder andere de unieke rol van vaders. Via spel, bijvoorbeeld stoeien, leren zij hun kinderen om grenzen te verkennen en hun agressie te reguleren.’

Een beetje stoeien, is dat alles wat mannen kunnen? ‘Het is een van de aspecten van het vaderschap,’ nuanceert Keizer. ‘Dat is wat er in de literatuur steeds benadrukt wordt, maar deze rol vind ik te beperkt. In de komende jaren kijk

‘In Nederland wordt de man nog steeds als de gedoodverfde kostwinner gezien.’

ik verder dan alleen dat spel. Op welke andere manieren dragen vaders bij aan de ontwikkeling van hun kinderen? En op welke vlakken van de ontwikkeling van het kind kan de vader een bijdrage leveren? In mijn onderzoek kijk ik dus ook naar de invloed van de vader op bijvoorbeeld taalontwikkeling, schoolprestaties en het aangaan van relaties met leeftijdsgenoten. Ik ben niet geschoold als pedagoog en kan vaderschap daarom wellicht juist met een frisse blik bestuderen.’

In haar onderzoek legt Keizer bijvoorbeeld meer de nadruk op de nationale context van vaderschap. Volgens de hoogleraar is die context in Nederland ‘heel atypisch’ ten opzichte van andere

landen. *Keizer:* 'Bij ons werken vrouwen bijvoorbeeld vooral in deeltijd. Ze brengen dus relatief veel tijd thuis door met hun kinderen en daardoor is er minder ruimte voor vaders. In andere landen werk je veelal fulltime of niet. Werkende moeders zijn daar dus veel vaker vijf dagen van huis. Bovendien hebben we in Nederland van oudsher een systeem en een cultuur waarin de vader als de gedoodverfde kostwinner wordt gezien.' Dat verschil met andere landen is volgens Keizer een historisch gegeven. Doordat Nederland een relatief kleine rol in de twee Wereldoorlogen heeft gespeeld, hebben Nederlandse vrouwen minder hoeven werken dan bijvoorbeeld in Duitsland. 'Er sneuvelden daar veel meer mannen dan hier in Nederland, dus kwam de rol van kostwinner in andere landen meer bij vrouwen te liggen; in landen als Duitsland en Frankrijk waren de vrouwen nodig in de fabrieken. In Nederland was dat minder het geval, omdat we in de Eerste Wereldoorlog neutraal waren en in de Tweede Wereldoorlog een relatief kleine rol hebben gespeeld,' vertelt Keizer. Daar komt nog eens bovenop dat het lange tijd als luxe werd gezien dat vrouwen niet hoefden te werken voor de kost. *Keizer:* 'Het Nederlandse stelsel was zo ingericht dat het inkomen van de man in principe voldoende was om een heel gezin te onderhouden.'

VADERS BUITEN BEELD

Hoewel de hoogleraar aandringt op meer betrokken vaderschap in Nederland, lijkt het de kinderen niet echt te deren dat hun vaders vooral geld aan het verdienen zijn. 'We zien dat Nederlandse kinderen gelukkiger zijn dan kinderen in andere Europese landen,' aldus Keizer. Dat gegeven maakt dat ze voorzichtig is met het geven van adviezen. 'Op basis van buitenlandse literatuur lijkt het erop dat we in Nederland nog behoorlijk aan de slag moeten om vaders meer te betrekken bij de opvoeding, maar omdat Nederland zo anders is dan andere landen moet er eerst gedegen onderzoek worden gedaan. Misschien moeten we daarna wel accepteren dat de status quo in Nederland voldoende is.'
Keizers onderzoek baseert zich onder andere op grote datasets uit Nederland, Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië. Dit zijn demografische, sociologische en psychologische data over vaderschap, aangevuld met uitgebreide vragenlijsten over bijvoorbeeld het welzijn en de ontwikkeling van het kind. Keizer: 'Die data zijn verzameld over een periode van tien jaar. Daarmee kijk ik of veranderingen in de betrokkenheid van de vader ook daadwerkelijk effect hebben op de ontwikkeling en het welzijn van het kind.'
Deze data zijn volgens Keizer nog wel redelijk beperkt. 'De dataverzamelingen die nu voorhanden zijn, bestaan voornamelijk uit interviews met moeders. Omdat moeders over het algemeen nog steeds als de aangewezen opvoeder worden gezien, werd gedacht dat zij ook het best in staat zouden zijn om antwoord te geven op de vragen uit de onderzoeken. Daardoor zijn vaders tot op heden veelal buiten beeld gebleven in de dataverzamelingen.' Keizer wil dan ook het besef aanwakkeren bij onderzoeksinstituten dat het belangrijk is om meer te investeren in dataverzameling omtrent vaders.

Meer betrokkenheid van vaders is ook goed voor de overheid

CO-OUDERSCHAP

Hoewel het onderzoek naar de Nederlandse context nog moet starten, heeft Keizer wel al wat te zeggen over de rol van de Nederlandse overheid. In het buitenland stapelt het bewijs zich op dat meer betrokkenheid van de vader op allerlei manieren positief uitpakt voor het kind, het gezin, de vader zelf en op de lange termijn ook voor de overheid. De Europese Commissie adviseerde overheden anderhalf jaar geleden om vaders twee weken betaald vaderschapsverlof te geven. Verschillende landen gaven daar gehoor aan, maar Nederland niet. Minister Lodewijk Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid kon slechts drie dagen onbetaald verlof toezeggen aan de Nederlandse vader, bovenop de twee dagen betaald verlof die er al waren. Schandalig, vindt Keizer: 'Dit is kortetermijnvisie van de overheid. Die geeft met drie extra dagen onbetaald verlof de boodschap af: vaders, jullie mogen best betrokken zijn, maar wil je meer dan die twee dagen, dan moet je het maar zelf regelen en betalen. Daar kopen vaders en kinderen niks voor. Bovendien vergroot het verschillen tussen arme en rijke gezinnen, omdat slechts de rijkere gezinnen het zich kunnen veroorloven om onbetaald verlof op te nemen en hun kinderen de vruchten te laten plukken van de sterkere betrokkenheid van de vader.'
Keizer denkt dat de overheid veel zou kunnen doen om betrokken vaderschap in Nederland te stimuleren. Allereerst zou er volgens haar genereuzer vader- en ouderschapsverlof moeten komen, maar ook de wetgeving rond verblijfsregelingen na scheiding kan beter. 'Nu is het zo dat de meerderheid van de kinderen na een scheiding aan de moeder worden toegewezen. Je zou ook het co-ouderschap als standaard kunnen instellen, zoals nu in België het geval is,' zegt Keizer. Daardoor zouden vaders na een scheiding automatisch meer betrokken worden bij de opvoeding dan nu het geval is.

SCHULDGEVOEL

Als voorbeeld van hoe de overheid betrokken vaderschap kan stimuleren noemt Keizer het Scandinavisch model. In Scandinavië werd in de jaren negentig een aantal maatregelen genomen om betrokken vaderschap te stimuleren, waaronder een vaderschapsverlof van zestien weken. 'In de jaren tachtig waren vaders daar helemaal niet zo betrokken. Nu zie je dat 95 procent van de vaders hun vaderschapsverlof opneemt en die tijd ook daadwerkelijk doorbrengt met hun kind. Je kunt als overheid echt een omslag in het denken bewerkstelligen als je de juiste signalen afgeeft in je beleid,' legt Keizer uit. Het is natuurlijk niet goedkoop om vaders een aantal weken door te betalen uit de overheidskas, maar Keizer denkt dat zo'n investering zichzelf op de lange termijn terugverdient. 'Mijn eigen onderzoek toont bijvoorbeeld aan dat kinderen op latere leeftijd minder gedragsproblemen vertonen als de vader in de eerste zes maanden meer bij de

'Ik wil niet het vingertje heffen naar ouders.'

opvoeding betrokken is. Minder probleemgedrag zou kunnen resulteren in lagere kosten voor jeugdzorg. Als de opvoedingstaken gelijker verdeeld zijn, participeren moeders meer op de arbeidsmarkt en dat levert belastinggeld op. Ik verwacht dus dat de investering zich uiteindelijk zal terugbetalen,' zegt de hoogleraar.
Keizer werkt zelf fulltime. Eén dag in Amsterdam en vier dagen aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Eén dag werkt ze thuis. 'Ik vind het lekker dat ik geen negen-tot-vijfbaan heb. Als een van mijn kinderen ziek is, blijf ik een dag thuis en pak ik 's avonds mijn laptop weer,' zegt Keizer. Werken maakt haar gelukkig. 'Ik wil intellectueel uitgedaagd worden. Mijn kinderen dagen me wel uit, maar niet altijd intellectueel. Toch voel ik me soms schuldig als ik word aangesproken op het feit dat ik veel werk. Het idee dat een goede moeder haar kinderen maximaal drie dagen naar de opvang brengt, dat zit er toch ingebakken,' geeft Keizer toe. Als wetenschapper heeft ze vervolgens genoeg argumenten om dat schuldgevoel te laten verdwijnen. 'Ik functioneer het best als ik ook word gewaardeerd voor andere rollen dan alleen die van moeder. Ik wil ook nuttig zijn op andere terreinen. Daarnaast: doordat ik veel werk, heeft mijn partner de ruimte om betrokken te zijn bij de opvoeding van de kinderen. En dat hangt dus zoals gezegd samen met positieve uitkomsten voor alle gezinsleden,' concludeert Keizer.
Er is niet één ideaalbeeld te schetsen van de rolverdeling tussen vader en moeder, vindt Keizer. 'Ik wil niet het vingertje heffen naar ouders. Stel dat je als gezin gelukkig bent met hoe het nu is, wie ben ik dan om daar iets over te zeggen? Op basis van eerder onderzoek zeg ik: laat de overheid de juiste voorwaarden creëren zodat gezinnen waarin vaders actief betrokken willen zijn bij de opvoeding er niet financieel op achteruitgaan. Dan kunnen ouders onderling overleggen hoe ze dat invullen. Maar bovenal: ik wil eerst grondig onderzoek doen naar de rol van de Nederlandse vader.'

Renske Keizer

10-07-1983 Odoorn
2010 Gepromoveerd op onderzoek kinderloosheid
2011-2014 Universitair docent sociologie, Erasmus Universiteit Rotterdam
2012-heden Bestuurslid Nederlandse Sociologische Vereniging
2014-heden Universitair hoofddocent sociologie Erasmus Universiteit Rotterdam
2014-heden Bijzonder hoogleraar Vaderschap UvA

lunchen met...

Op weg naar de wijde wereld

Pabostudent Marlieke Mols is een twee-eenheid met haar beste vriendin Rebecca Meershoek. 'Vrienden weten dat ze ons maar in ons eigen wereldje moeten laten.' tekst en foto's Mina Etemad

Marlieke Mols (23)
Universitaire pabo
P.C. Hoofthuis, 16 oktober, 12.55-13.30 uur

De een heeft een open, luide lach, de ander een giebelend, guitig lachje. Wanneer ze samen giechelen klinkt het mooi in koor. Twee vriendinnen die grapjes met elkaar maken die verder niemand anders snapt.
Marlieke Mols (23, universitaire pabo) kent Rebecca Meershoek (21, Europese studies) van de studentenwaterpolovereniging Jaws. 'We zoeken nog nieuwe leden! Afgelopen jaren ging het niet zo goed, maar nu hebben we een goed bestuurslid. Hahaha.' Ze kijkt naar Rebecca.
In het water zijn de twee lieve haaien. 'Er wordt vaak gezegd dat waterpolo een ruwe sport is, maar alleen de tegenstanders trekken anderen onder water.' Gegiechel van Rebecca. 'Maar Marlieke doet het anders, die gaat kietelen!'
Weer een hoop gelach.
Normaal gesproken zit Marlieke op het Roeterseiland, maar de afgelopen vier weken heeft

'Misschien heb ik wel lui gestudeerd'

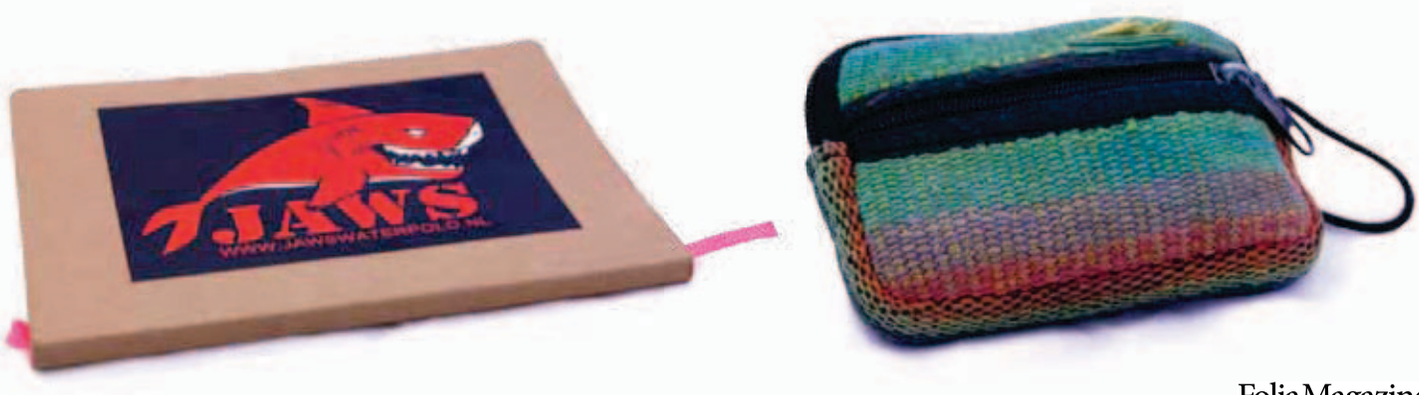
ze bijna dagelijks met Rebecca gestudeerd, vaak hier op het P.C. Hoofthuis. Volgende week heeft Marlieke drie tentamens en die zou ze heel graag halen, want ze wil dit jaar haar bachelor na vier jaar studeren afronden. 'De afgelopen jaren heb ik misschien wel lui gestudeerd,' geeft ze toe.

Daarentegen heeft ze veel gereisd, naar onder meer Italië, Nepal en Nieuw-Zeeland. Haar portemonnee heeft ze zes jaar geleden in Nepal gekocht, toen ze daar drie maanden in een weeshuis werkte. 'Het was heftig. Ik was net klaar met de middelbare school en kwam daar op een school terecht waar de kinderen geslagen werden met linialen en stokken. Dat was wel een shock. Ik heb contact gezocht met de man die geld inzamelt voor het weeshuis en het schooltje en het met hem besproken.' Een half jaar later werden alle leerkrachten die de kinderen sloegen weggestuurd en kwam er een nieuwe directeur. Het jaar daarop ging Marlieke terug omdat ze benieuwd was of er iets was veranderd. 'Dat was het geval, er waren goede structurele veranderingen doorgevoerd. Maar ik ben wel weggegaan met een weemoedig gevoel, omdat ik niet het idee had dat al het geld dat was ingezameld echt terechtkwam bij de kinderen. Maar heel veel organisaties hebben met die problematiek te

Marlieke Mols (r) en haar beste vriendin Rebecca Meershoek

maken, ook Greenpeace bijvoorbeeld.'
Afgelopen augustus begon Marlieke aan haar stage op een basisschool. Dat blijkt wel weer even wennen na een jaar Nieuw-Zeeland. 'Ik blijf altijd dat gevoel houden van: ik wil de wijde wereld in.' Ze zou nu weer terug kunnen naar Nieuw-Zeeland, daar heeft ze namelijk een baan aangeboden gekregen in een centrum voor jeugddelinquenten. Ze zou ook wel haar master in dat land willen volgen, al overweegt ze sinds kort om dat toch maar in Amsterdam te doen en daarna te kijken waar ze nog heen zou willen reizen.
Rebecca heeft al die tijd stilletjes geluisterd en even haar laptop opengeslagen. Nee, ze heeft niets nieuws geleerd over Marlieke tijdens het gesprek. Laatst hadden ze dat hele masterverhaal al uitgebreid besproken en elkaar advies gegeven over hoe ze er het best met hun ouders over kunnen praten. 'Onze vriendenkring bestaat voornamelijk uit mensen van waterpolo,' zegt Marlieke na de vraag of anderen het wel eens vervelend vinden dat zij zo met zijn tweeën aan het giebelen zijn. 'Daar weten ze dat ze ons maar in ons eigen wereldje moeten laten.' Weer gegiechel van beiden; ditmaal klinkt het als een uiting van dankbare vriendschap. Voor nieuwe mensen kan hun saamhorigheid wel een beetje wennen zijn.
Marlieke: 'Rebecca is nu met een jongen aan het scharrelen en hij heeft zich er ondertussen bij neergelegd dat hij mij erbij krijgt.'

(ingezonden mededeling)

ASVA
STUDENTENUNIE

GEEN STUFI = TERUG NAAR MAMA

Je stufi verdwijnt en je moet gaan lenen. We kunnen dit leenstelsel nog tegenhouden. Kom op **14 november** mee naar de grote landelijke manifestatie op het **Malieveld**!

▸ **STOPHETLEENSTELSEL.NL**

Fotografie: Vera Duivenvoorden

Koikarpers

Secretaresse bij het Studenten-decanaat **KITTY DE JONG-DAMEN** (46) begon ooit met goudvissen, had op een gegeven moment negen aquaria, maar is verliefd geworden op koikarpers.

'Als ik links van de vijver sta, komen ze allemaal naar me toe. En als ik dan naar de andere kant loop, dan zwemmen ze allemaal mee. Dat is zo mooi. Koikarpers zijn ongelooflijk nieuwsgierig. Ik word er al blij van als ik ze alleen zie.

We zijn begonnen met een klein vijvertje, maar toen we van een verhuizende kennis negen vissen konden overkopen hebben we de vijver direct vergroot. Op dit moment is hij zo'n vijftien kubieke meter groot. De verhuizing van die koikarpers naar onze vijver is het mooiste wat ik ooit heb meegemaakt. Nadat we de nieuwe koikarpers loslieten, zakten ze direct naar de bodem. Ik dacht dat er iets niet goed was, maar alle andere karpers gingen rond de nieuwelingen zwemmen, waarna ze met zijn allen weer naar boven kwamen. Daar word je toch gelukkig van?

Het kost wel wat moeite om deze vissen te houden. We hebben nu twaalf koikarpers en één zonnebaars. Dat kost een lieve duit, want een koikarper varieert in prijs tussen de 65 en 600 euro. Bovendien beslaat onze vijver ongeveer een derde van onze tuin en hebben we staalkabels moeten spannen om reigers buiten de deur te houden. Gelukkig is mijn man heel goed met dat soort technische dingen. Ik houd me vooral bezig met verliefd naar de vissen kijken.

Eén keer is er ondanks alle maatregelen een slimme reiger door een gat in de schutting naar binnen gewandeld. Die zag ik ineens met een grote koikarper, die hij nooit had kunnen opeten, in zijn snavel staan. De reiger vloog snel weg, maar de vis was natuurlijk allang dood. Ik heb die dag echt tranen met tuiten gehuild.' tekst Henk Strikkers / foto Fred van Diem

Werken in ruil voor wonen

Het VoorUit Project biedt gratis woonruimte aan studenten die zich inzetten voor de buurt. Het zijn niet de hipste wijken waar je terechtkomt, maar je leert er een hoop van en je wordt echt onderdeel van het lokale leven. ‘Als ik langsfiets roepen ze: “Daar komt de juffrouw!”’

tekst Ramon Holle / foto’s Mats van Soolingen

‘Jullie moeten wel hele zinnen schrijven en er een lopend verhaal van maken,’ zegt student Iris terwijl ze papier en pennen uitdeelt aan negen kinderen aan tafel in het buurthuis in Overtoomse Veld. Het wordt stil als de kinderen beginnen te schrijven over zwerfafval, het thema van vandaag. Het lijkt erop dat ze vanwege de aanhoudende regen vandaag noodgedwongen binnen de muren van het lokaaltje zullen doorbrengen, waardoor er deze keer geen foto’s bij de tekst kunnen worden gemaakt. Ze zijn hier voor de journalistenclub: een van de activiteiten van het VoorUit Project in Nieuw-West. Hun begeleiders Iris Looijaard (20), student culturele antropologie, en Nanda Mulder (21), student literatuur & samenleving, doen voor het project tien uur per week maatschappelijk werk. In ruil daarvoor krijgen ze een woning in de buurt.

OP DE FOTO

De stilte in het buurthuis is van korte duur. ‘Juffrouw, hij schrijft me na,’ roept een meisje achterin terwijl ze haar papiertje afschermt voor haar buurman. ‘Jullie moeten wel je eigen verhaal schrijven,’ reageert Nanda. Eén meisje, Amina (10), schrijft ondertussen door. Zij heeft de journalistenclub ontdekt doordat ze langs

Ouassim (9) schrijft over de gevaren van zwerfafval voor dieren

het buurthuis kwam en nieuwsgierig was naar wat daarbinnen gebeurde. ‘Maar journalist wil ik niet worden,’ vertelt ze. ‘En wat ik wel wil worden weet ik nog niet.’ Haar buurman, Ouassim (9), schrijft een verhaal over de gevaren van zwerfafval voor dieren. ‘De hond van een vriend van me is doodgegaan door het eten van plastic,’ vertelt hij. ‘Daarom heb ik ook meegeholpen bij de schoonmaakdag in de buurt.’ Van het gevonden materiaal hebben de kinderen kunstwerken gemaakt voor het buurthuis. Iris wijst naar de fietswielen met gekleurde frutsels die aan het plafond hangen. Als de zon doorbreekt, kunnen de kinderen tot hun grote vreugde alsnog naar buiten voor de foto’s. Ze staan al aan de deurklink te morrelen als ze per tweetal een fototoestel ontvangen. ‘Wel het touwtje van de camera om jullie pols houden,’ roept Iris terwijl de kinderen naar buiten rennen. In het parkje achter het buurthuis zoeken ze naar afval om te fotograferen. Er liggen her en der blikjes en flesjes en zelfs een winkelwagentje en een hele stapel pallets en plastic. De kinderen verspreiden zich over het park, maar keren telkens terug naar Iris en Nanda: ‘Juffrouw, kijk wat ik heb gefotografeerd!’ roepen ze terwijl ze aan komen rennen met hun camera. Dan blijkt dat ze niet alleen afval, maar ook zichzelf, elkaar en de studenten gefotografeerd hebben, constateren Iris en Nanda lachend. Nanda legt uit dat het werk van de kinderen in een kinderbijlage van het buurtkrantje wordt geplaatst.

Nanda Mulder en de journalistenclub

'Daarin zien ze het resultaat van vandaag terug en dan zijn ze trots.'

CONTACTGEZIN

Het valt op dat de studenten veel mensen in de buurt kennen. Dat is geen toeval, legt Iris uit. 'Veel van de kinderen zien we meerdere keren per week in het buurthuis en ook hun ouders ontmoeten we bij activiteiten, zoals bij de Nederlandse conversatieles.' Iris geeft conversatieles aan vrouwen. 'Ze kunnen soms heel open vertellen. Bijvoorbeeld over de leeftijd waarop ze zijn uitgehuwelijkt en hoe dat ging.' De studenten hebben door de activiteiten een centrale positie in de buurt verworven. Zo gebeurt het wel eens dat kinderen op de straat kattenkwaad uithalen terwijl Iris aan komt fietsen. 'Dan roepen ze "Daar komt de juffrouw!" en doen tegen mij alsof er niets aan de hand is,' vertelt ze lachend. Volgens Iris heeft het ook alledaagse voordelen: 'Laatst kwam er een moeder naar me toe die vertelde dat het wc-papier in de aanbieding was.' Een andere manier waarop de studenten de buurtbewoners leren kennen is via het contactgezin: studenten komen wekelijks over de vloer bij een gezin dat zij via de activiteiten van VoorUit hebben leren kennen. Zo bezoekt Nanda een gezin met drie jonge meisjes, waar ze huiswerkbegeleiding geeft. 'Maar soms spelen we ook gewoon een spelletje,' vertelt ze. 'Of ik eet mee. Dan wordt er uitgebreid gekookt.' Dat de studenten niet alleen de bewoners, maar ook de buurt goed kennen, bewijst projectleider Aldert de Boer (28). Terwijl hij voor het buurthuis staat, stopt een man op de fiets. 'Weet u misschien de weg naar de Sloterplas? Ik zoek een geschikte woonruimte.' Als hij door Alderts antwoorden opmerkt dat hij de buurt goed kent spreken zij uitgebreid over de buurten in Nieuw-West, waar Aldert zelf in het verleden voor het project als student op meerdere plekken heeft gewoond.

Te allen tijde Nederlands spreken is een van de regels

SOCIALE GEOGRAFIE

Zo druk als bij de journalistenclub, zo rustig is het bij de conversatieles voor mannen. Er zijn slechts drie mannen, die bij aanvang Arabisch met elkaar praten terwijl de thee wordt ingeschonken. Rutger van Scheers (22), student sociale geografie, begint de les. 'Het is nu tijd om over te schakelen naar het Nederlands.' Te allen tijde Nederlands spreken is een van de regels van het buurthuis. Ze beginnen met een voorstelronde, waarbij Rutger eerst gaat. 'Sociale geografie, weten jullie wat dat is?' De mannen kijken verbaasd. 'Het is als aardrijkskunde,' legt Rutger uit. De mannen knikken dat ze het hebben begrepen. Na Rutger zijn de mannen zelf aan de beurt. Dat gaat ze aardig af. 'Ik ben Zaïd en woon samen met mijn vriendin. Ik heb een diploma voor cameraman. Ik kom hier om beter te leren praten,

Iris Looijaard in het buurthuis

want dat vind ik moeilijker dan lezen.' Als Vincent Sparreboom (21), student culturele antropologie, doorvraagt naar zijn diploma blijkt het lastig om dat in het Nederlands uit te leggen. De laatste man, Mohammed, steekt uitgebreid van wal. 'Ik heb vijf kinderen. Ik woon al 36 jaar in Nederland. Ik ben nu een jaar werkloos. Ik werkte altijd bij het Schiller

'Je doet het uit liefde voor het project en de buurt'

Hotel aan het Rembrandtplein als bagagist. Vroeger kon ik beter Nederlands dan nu, daarom ben ik hier om het te onderhouden.'

LIEFDE VOOR DE BUURT

'Het bijzondere van dit werk is dat je niet uitbetaald wordt in een uurloon, maar door middel van huisvesting in de buurt', vertelt Rutger. 'De uren die je in het project stopt tel je daarom niet. Je doet het uit liefde voor het project en de buurt.' Omdat hij gaandeweg meer banden heeft gekregen met de buurt en de buurtbewoners, vindt Rutger het werk steeds leuker. 'Het is heel afwisselend. De ene dag geef je huiswerkbegeleiding aan kinderen, de andere dag conversatieles aan volwassenen. Ook zijn we bezig een voetbaltoernooi te organiseren tussen teams van de verschillende wijken van VoorUit.' De dames van de journalistenclub wonen in dezelfde buurt. Iris en Nanda wonen zelfs bij elkaar in de straat. Iris woont inmiddels al anderhalf jaar samen met een collega van VoorUit in een appartement, terwijl het lang niet altijd het geval is dat de studenten lang op dezelfde plek kunnen blijven wonen. 'Het gebouw staat al heel lang op de lijst om gesloopt te worden, maar dat is tot nu toe steeds uitgesteld', legt ze uit. De woningen zijn altijd in dezelfde buurt als de projecten. Als het werk erop zit, zijn de studenten binnen een paar minuten weer thuis. Daar kunnen zij aan de slag met dat wat ook nog moet gebeuren: studeren.

VoorUit Project

Iris, Nanda, Rutger en Vincent zijn vier van de 65 studenten die meewerken aan het VoorUit Project, dat in zeven wijken in West en Nieuw-West plaatsvindt. Alle studenten zijn afkomstig van de VU en de UvA. De activiteiten dragen bij aan het gemeenschapsgevoel in de wijk door de betrokkenheid van bewoners te bevorderen. In ruil voor tien uur per week maatschappelijk werk kunnen de studenten kosteloos wonen in de buurt. De woningen voor het project worden beschikbaar gesteld door verschillende woningcorporaties; het betreffen vaak panden die gesloopt zullen worden. Activiteiten die worden georganiseerd door de studenten zijn onder andere een voetbaltoernooi, computerles, tips over solliciteren, huiswerkbegeleiding, Nederlandse les en de journalistenclub. Meer informatie is te vinden op vooruitproject.nl.

Vincent Sparreboom (links) en Rutger van Scheers geven conversatieles.

op de tong

foto Daniël Rommens

MKZ*

Eerste Schinkelstraat 16 (Zuid)

Bij MKZ, Miltvuur Keuken Zuid, eet je een veganistisch driegangendiner voor een luttele vijf euro. Het restaurant hoort bij de Binnenpret, een gelegaliseerd kraakpand in Zuid. Bij krakers eten is een exclusieve aangelegenheid: het restaurant werkt met een intekenlijst, vol is vol en MKZ blijkt geliefd. Reserveren is daarom een must – mijn tafelgenote en ik komen er proefondervindelijk achter dat de *window of opportunity* om een plekje te bemachtigen slechts een kwartier beslaat.

Het restaurant is gevestigd in een pand dat het midden houdt tussen een grote blokhut en een kleine kerk en heeft de vibe van een bruin café. De regels van MKZ zijn simpel: je betaalt vooraf, je eet wat de pot schaft en je doet je eigen afwas. Het menu wisselt dagelijks en is altijd veganistisch. Je kijkt zo de open keuken in waar het eten, in de stijl van een gaarkeuken, in grote pannen wordt bereid. We zijn de hippiepraktijken van veganistische eetcafés wel gewend, maar bij aankomst moeten we concluderen dat MKZ meer voor de anarchisten onder ons is. De gasten van het restaurant zien eruit zoals de ware hipstervisie ooit zal zijn geweest: alternatief en hip, maar extreem merkloos.
Vooraf eten we een groentesoepje met bonen, aangevuld met broodjes. Het hoofdgerecht bestaat uit zoete couscous, kikkererwten en gebakken aubergine in een rode saus en een linzensalade. Het eten is simpel bereid, maar smaakt goed en is heel veel. Het toetje blijkt een niet zo spannende cupcake, versierd met chocolade. ||| Florentine Sterk

*MKZ ('Die naam vonden we een leuke woordspeling') wilde ons niet binnen laten fotograferen.

Folia Magazine ontvangt graag je restaurantrecensie en vergoedt bij plaatsing tot € 50,-. Maximaal 270 woorden, kaders zijn welkom, maar niet verplicht. Mail je recensie (met prijzen) naar redactie@folia.nl en de originele bon naar *Folia,* Stephanie Gude, Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD Amsterdam.

DE BINNENPRET

In 1996 worden de Kalenderpanden aan het Entrepotdok gekraakt. Krakers bouwen er woonruimte, organiseren culturele activiteiten en zetten een eetcafé op. In 2001 worden de panden ontruimd door de ME, waarna de krakers zich verplaatsen naar het pand van de Binnenpret in Zuid. Naast MKZ vind je bij de Binnenpret ook concertzaal OCCII, ateliers, een anarchistische bibliotheek en oefenruimtes voor bands.

VEGANISME

Veganisten eten geen vlees, vis, schaaldieren en gevogelte. Ook maken ze geen gebruik van dierlijke bijproducten, zoals leer en wol. Veganisme wordt de laatste jaren steeds populairder. Meestal is veganisme een ideologische keuze; MKZ zet zich dan ook actief in tegen zuivelveehouderijen, legbatterijen en slachthuizen. Bij MKZ gaat de opbrengst van het eten, net als bij veel andere veganistische eetcafés, naar het goede doel.

KRAAKRESTAURANTS

Er zijn in Amsterdam behalve MKZ nog verschillende andere kraakrestaurants, waar je voor een prikkie verantwoord eet. De bekendste is veganistisch restaurant De Peper in de voormalige filmacademie OT301 (Overtoom 301). In Oost vind je Joe's Garage, waar je elke maandag en donderdag vanaf 19.00 uur kunt aanschuiven voor een gezamenlijke, uiteraard ook weer veganistische maaltijd (Pretoriusstraat 43).

Café Amstelcampus moet geen winstoogmerk krijgen

Het plan van de Asva voor het nieuwe café op Amstelcampus is niet geselecteerd door de HvA. Een gemiste kans, zegt Hanne Spelt van de Asva, die het café kritisch blijft volgen.

illustratie Marc Kolle

Na vier jaar studeren lijkt het een goed moment voor een evaluatie van mijn studietijd. Wat heb ik er allemaal aan gehad? Het klinkt cliché, maar ik blijf erbij dat studeren meer is dan in de collegebanken zitten. Interessante colleges en leerzame boeken zijn onderdeel van het studentenbestaan, maar minstens even belangrijk is alles wat buiten de collegezaal gebeurt. Een kopje koffie met een docent, een discussie met een studiegenoot of een biertje bij je studievereniging zijn slechts enkele voorbeelden van de mogelijkheden tot ontwikkeling die een student krijgt. Uiteenlopend als deze mogelijkheden zijn, ze hebben allen één ding nodig: een goede plek om ze uit te voeren.
De Hogeschool van Amsterdam zag ook in dat de ontwikkeling van studenten niet stopte bij de deur van de collegezaal. Vandaar dat de bouwput aan de Wibautstraat over niet al te lange tijd het kloppende hart van de zogenaamde *Knowledge Mile* van de hogeschool moet worden. En deze campus moet meer zijn dan alleen een werk- en leeromgeving. Het moet een plek worden die er niet alleen voor studenten en medewerkers is, maar ook voor de directe omgeving. Lekker netwerken onder het genot van een kopje koffie of een biertje.

Dat is ook hard nodig, want zo'n campus kan een anonimiserende werking hebben. Kil beton, ijzige wind; zo blijft de HvA-student niet hangen. De Amstelcampus moet iets hebben wat studenten bindt, iets domeinoverschrijdends. Een plek waar de student zich thuis voelt, overdag studeert en 's avonds evenementen bijwoont.

Een huiskamer waar de student heen kan buiten lestijden. Een café voor en door studenten. Een prachtig idee, maar horeca-exploitatie behoort niet tot het takenpakket van de hogeschool. Er werd een bloedstollende wedstrijd opgezet, met als hoofdprijs de exploitatie van een café aan de Wibauthof. De zoveelste Starbucks of Coffeecompany gaat deze functie niet vervullen. Een commerciële uitbater gaat voor de winst, is qua sfeer geen aanvulling op de rest van de campus en heeft geen oog voor het grotere doel van de gemeenschap die de HvA is. Asva greep deze kans aan om een plek te ontwerpen waar zelfontplooiing bovenaan staat.
Dat studenten niet zitten te wachten op een kopje koffie van vier euro, een avondmaaltijd voor twintig en een biertje van twee vijftig, bleek uit onderzoek dat Asva deed onder studenten. Samen met studieverenigingen en medezeggenschapsraden stelde Asva een manifest op, dat uiteindelijk

Studenten zitten niet te wachten op koffie van vier euro

ten grondslag lag aan de visie voor het Asva-café. Voorop stond dat het een plek wordt van studenten voor studenten, met een open karakter. Een café dat bijdraagt aan de gemeenschapsvorming van de HvA en dat een plek is voor activiteiten van studieverenigingen, studenten en docenten. De beste manier om de wensen van studenten te vervullen is om de student zelf de regie in handen te geven. In deze gedachtegang werden we gesteund door Stichting Kriterion, bekend van Studio/K, Kriterion en 'Skek. Samen maakten we een bedrijfsplan voor een studentbestuur en verschillende commissies die de continuïteit en de sfeer van het café zouden waarborgen. Een activiteitencommissie voor de invulling van het programma (van TED Talks tot Docent van het Jaar-verkiezingen, maar ook ruimte voor studieverenigingen), een sfeercommissie die ervoor zorgt dat de uitstraling en sfeer een directe afspiegeling van de HvA is, een keukencommissie met als hoofddoel gezond en duurzaam voedsel en een barcommissie die verantwoordelijk is voor de uitbating. En dit allemaal zonder winstoogmerk, zodat zo veel mogelijk geld benut kan worden door studenten. Winst voor de HvA, en winst voor de student.
Twee weken geleden hoorden we dat Asva op het nippertje niet bij de laatste drie gegadigden zit. De HvA meende dat onze focus te weinig op de buurt lag en te veel op de student, en dat we ondanks de samenwerking met Kriterion over te weinig horeca-ervaring beschikten. Wel waren er veel lovende woorden over onze visie op het café en de rol die dit volgens Asva moet vervullen binnen de Amstelcampus. Asva zal de stem van de student blijven vertegenwoordigen en dus kritisch meedenken over de plannen die er komen voor het café. Want de Amstelcampus moet ruimte bieden aan de zelfontplooiing die voor studenten zo enorm belangrijk is. ■■■

Hanne Spelt is vicevoorzitter van Asva Studentenunie.

(advertentie)

agenda 16 - 22 oktober www.crea.uva.nl

vr 17 19:30 gouden lam
prijsuitreiking - gratis

vr 17 21:00 easylaughs
improvised comedy - € 4 / € 10

za 18 20:30 plankgasten
open podium CREA - gratis

CREA Scherp debat, theater, repetitiestudio of fotocursus. Als student kun je nergens in Amsterdam beter terecht dan bij CREA!

Aynan

Ahmed Aboutaleb

Thuis bij een bevriend stel. Hun nieuwe leven lag op zijn rug op de bank. De baby had zijn armpjes voor zich uit gestoken. Hij greep lucht met zijn handjes. Ondertussen praatten de vrienden en ik over Ahmed Aboutaleb. De burgemeester van Rotterdam had in dagblad *Trouw* afstand genomen van de gewelddadige islam en Hollandse moslims gevraagd hetzelfde te doen.
Op tv had ik een schrijver gezien, een acteur en een belangenbehartiger. Zij keerden zich in woord af van Aboutaleb. Hun argument was dat zij zich niet wilden distantiëren van iets waar zij niet verantwoordelijk voor zijn, omdat er geen wereldlijke moslimgroep bestaat; iedereen is een individu.
De aangedragen bewering is moreel onjuist. We zijn in zekere zin voor alles verantwoordelijk op deze wereld, voor de ene zaak meer dan de andere. En om heel lullig te zijn; het individu bestaat niet. Het bewijs daarvoor wordt geleverd door het allereerste begin: nieuw leven komt tot stand door gemeenschap. Als het individu bestaat, dan zijn sommige gebeurtenissen groter dan het Ik.
Misschien reageerden de *talking heads* en mijn vrienden meer op de persoon Aboutaleb dan zijn uitspraak. Hij is een hoge boom en binnen de Marokkaanse gemeenschap gaat hij over de tong. Hij zou bijgedragen hebben aan de arabisering van Marokkaanse Nederlanders. Hij adviseerde de Nederlandse overheid verplichte Arabische les op basisscholen. Maar Aboutalebs woorden van nu zijn niet alleen meer dan welkom, ze zijn ook belangrijk. Zijn uitspraak interpreteerde ik als die van een burgemeester van een grote stad die zich uitsprak over de situatie in onze wereld. Hij nam zijn verantwoordelijkheid.
Het is een talig misverstand: zich verantwoordelijk houden en verantwoordelijkheid nemen. Het eerste heeft Aboutaleb niet gedaan, maar werd wel door velen gevoeld, terwijl hij het tweede vroeg. Misschien te veel Arabische en te weinig Nederlandse les gehad. ■■■ Asis Aynan

Hotel ** DAGRUST
door: www.edith-made-it.nl
i.s.m. Bas Schuddeboom
round character
TYPE
flat
Vertel! Vertel!
HA HA HA
Lách en MAN
EN TOEN...
BLA BLA
WHAHA GOEIE
JA 'R TOCH ME KOEIE-LETTERS OP, O NIE
Deze gaat toch naar ho...
STOAT DAN!?
BUS 5
Hotel ** DAGRUST
WOEF
WAF WAF
kom je?
JA, HOOR
Ik hoor getril en muzak!
Goeiemorrege! Nou, sjonge, jonge, we hebbe stroom-storing gehad vannach. Hebbe gij da nog wa van gemerkt? Echt, we zijn
tot 3:00 bezig gewees: ketel stuk, rook uit de droger, pinautomaat, koelkasten, telefoon, allemaal ka..
WANDEL ROUTE
en de wifi
SHIT, bus is net weg!
Deze gaat 1x per uur, is 2 minuten geleden vertrokken.
BUS 46
Well, and then I met Obama it was awesome, we talked for 2 minutes and.....
BLA BLA
tok tok
DAMES EN HEREN, WE STAAN HELAAS STIL, WE WETEN NIET HOE LANG, ER IS EEN ONGEVAL MET EEN PERSOON, NIET NAAR BUITEN KIJKEN...
Adidas

ALLES IS EEN STRIP

Strips alleen voor kinderen? Onzin, vindt Edith Kuyvenhoven. Al zo'n zes jaar tekent de HvA-student Nederlands strips die ook volwassenen niet zelden laten grinniken. Haar creatie 'Elp de cavia' wist binnen korte tijd een flinke schare fans te verzamelen en stond in *nrc.next* en *de Volkskrant*. Haar stripdebuut *Ik, God en mijn oma* verscheen in 2010, en sinds ze twee jaar geleden aan de docentopleiding begon leveren ook haar ervaringen als leraar genoeg inspiratie voor nieuwe tekeningen. 'Het is voor mij inderdaad een soort nieuwe markt,' lacht Kuyvenhoven (36). 'Opeens kan ik ook veel op onderwijscongressen en voor educatieve uitgeverijen werken.' Uiteindelijk hoopt ze beide bezigheden te blijven kunnen combineren. Voor de fans staat ze komende zaterdag in elk geval live te tekenen op filosofiefestival Brainwash.
Website: edith-made-it.nl ||| Clara van de Wiel

Van bibliothecaris tot mediaprofessional

De opleiding media, informatie & communicatie bestaat deze maand vijftig jaar. Wat begon als een plek waar je opgeleid werd tot bibliothecaris, is nu een broedplaats voor 'mediaprofessionals'. Mina Etemad

'Een opleiding als deze moet inspelen op wat er gaande is in de maatschappij, er misschien zelfs op voorlopen,' zegt Aimée Kersten, docent televisie bij media, informatie & communicatie. De opleiding heeft sinds de oprichting in 1964 enkele malen een naamswijziging ondergaan en ook de inhoud is sterk veranderd. Wat begon als een bibliotheekopleiding, is nu uitgegroeid tot een studie waar je leert over geschreven, audiovisuele en digitale media. 'Boeken werden op een gegeven moment niet meer sexy of interessant gevonden,' vertelt Kersten. Vanaf eind jaren tachtig daalden de studentenaantallen. Kersten vertrok naar het buitenland en werd journalist in Hongkong. Zeven jaar later kwam ze terug. 'Toen was de nieuwe domeinvoorzitter Peter van Gorsel al een aantal jaar aan het werk. Hij heeft veel veranderingen doorgevoerd, zoals het opzetten van de poten journalistiek en marketing. Hij had een straatvechtersmentaliteit en veel ondernemingszin.' Het aantal inschrijvingen steeg. *Kersten:* 'Sommigen zouden hem megalomaan noemen, zeggen dat hij de opleiding te groot heeft gemaakt. Maar andere journalistieke scholen keken jaloers toe hoe wij maar bleven groeien.' Peter van Gorsel, inmiddels gepensioneerd, zegt

> *'Er was geen duidelijke hiërarchie tussen docenten en studenten'*

inderdaad de opleiding te hebben opgeschud. 'Als ik op verzet stuit denk ik altijd: kom maar op!' Veranderingen doorvoeren was hoognodig, want de opleiding had een rode kaart gekregen van de onderwijsinspectie. 'Er was niet genoeg aansluiting met het bedrijfsleven en maar weinig studenten studeerden af. Ik wilde een voor die tijd moderne opleiding opzetten, waarin digitalisering veel ruimte kreeg.'

OP ZOLDER BLIJVEN SLAPEN

Al vanaf halverwege de jaren zeventig werkte Kersten bij het huidige MIC. Tijdens haar studie Nederlands aan de UvA werd ze docent discussie- en vergadertechniek aan de Frederik Muller Academie, destijds 'een florerende bibliotheekopleiding met zo'n honderdzestig eerstejaars,' aldus Kersten. Toen Jady Petovic, inmiddels docent media en maatschappij, er begin jaren negentig ging studeren, lag de nadruk nog steeds op bibliotheken en uitgeverijen. Ze herinnert zich een losse, vrije sfeer. 'We zaten toen nog op de Herengracht, op een prachtige locatie met een tuin. Het was er erg knus en er was geen duidelijke hiërarchie tussen docenten en studenten. Je kon roken in de klaslokalen en er waren regelmatig feesten in de kantine. Dan konden de studenten op zolder blijven slapen.' Dat is nu wel anders. Elk jaar stromen er zo'n zevenhonderd nieuwe studenten in, die het Benno Premselahuis druk bevolken. Ze kunnen kiezen uit specialisaties als tekstschrijven, audiovisuele producties, mediamarketing of digitale media – de focus op digitalisering is sinds Van Gorsel blijven hangen. Jaarlijks studeren er zo'n vijfhonderd MIC-studenten af.
Paul Disco is docent marketing en mediaplanning

Les in de bibliotheek van de Frederik Muller Akademie, 1973

en al vier jaar verbonden aan de opleiding. In die tijd heeft marketing een prominentere plek binnen de opleiding gekregen. 'Steeds meer mensen worden zzp'er. Als je dat doet, moet je iets snappen van marketing, je eigen broek kunnen ophouden,' legt hij uit. 'Een aantal jaar geleden moest je aan het eind van je studie een bepaald niveau qua marketing hebben, nu al na het eerste jaar.'
Die eis juicht Disco toe. 'Bij andere opleidingen besteden ze weinig aandacht aan het verkopen van je ideeën. Onze studenten lopen voor op anderen die op zoek zijn naar een baan. Je leert vast heel goed stukjes schrijven op een journalistieke opleiding, maar niet hoe je een factuur moet opstellen.'
Dat het een opleiding is die bij de tijd moet blijven, daar is opleidingsmanager Irene Sparreboom het mee eens. Nog steeds vinden er wijzigingen in het curriculum plaats. 'Vroeger koos je na je propedeuse een afstudeerprofiel. Nu kies je verschillende specialisaties vanaf je tweede jaar. Je kan veel meer zelf je leerroute bepalen.' Projectleider veranderingen Loeki Abrams vult aan: 'Je geeft vorm aan je eigen studie. De opleiding is breed omdat je tegenwoordig van alle markten thuis moet zijn, wil je succesvol zijn.'
Eenmaal afgestudeerd kun je jezelf een 'mediaprofessional' noemen. De opleiding definieert dat als volgt: 'Een mediaprofessional is informatievaardig, denkt crossmediaal, kan doelgroepgericht content produceren, organiseren, toegankelijk maken, communiceren en uitgeven en is in staat mediaformats te bedenken en te vermarkten.'

'Bij ons leer je ook hoe je een factuur opstelt'

MEDIAPROFESSIONALS

In hun tweede jaar beginnen de studenten met hun stages, die ze volgen bij potentiële werkgevers als een radiozender of online magazine. Editor van Ilovefashionnews.nl Michelle Helmigh geeft studenten die MIC studeren een streepje voor tijdens sollicitaties. Ze heeft zelf dan ook de opleiding gevolgd, al heeft ze daarnaast ook gewoon goede ervaringen met de studenten. 'Ze kunnen vaak goed schrijven en zijn gemotiveerd.' Voordat zij zo'n vijf jaar geleden in MIC instroomde, had ze één jaar journalistiek gevolgd in Utrecht. 'Dat was erg op kranten gericht en MIC klonk veel moderner, met meer aandacht voor bijvoorbeeld marketing, beeld en radio.' Ook volgens haar verwachten werkgevers dat je 'van alle markten thuis bent. Bij de opleiding journalistiek krijg je misschien meer les in schrijven, maar dat hoeft niet te betekenen dat je daadwerkelijk beter kan schrijven.'
Studenten van MIC vinden het fijn dat de opleiding breed is, al kan dat ook onzekerheid opleveren. 'Het kan lastig zijn dat je uit van alles kan kiezen en het zo algemeen is,' zegt Gino Bronkhorst (20). 'Maar in de mediabranche moet je steeds meer een alleskunner zijn.'
Sharon Holstvoogd (19) vindt het fijn om alle kanten op te kunnen. Schouderophalend zegt ze: 'Ik wilde de reclamekant op toen ik een studie koos en nu vind ik MIC wel prima. Studeren is nooit leuk.'
Tweedejaarsstudent Melanie Hazenberg (19) is

Robbert Dijkgraaf Essayprijs

Doe mee!

Student, oud-student of medewerker van één van de instellingen voor hoger onderwijs in Amsterdam? Doe dan mee aan de Robbert Dijkgraaf Essayprijs.

Het Parool, Folia Magazine en New Scientist reiken voor de derde keer de Robbert Dijkgraaf Essayprijs uit. Hiervoor roepen ze Amsterdamse wetenschappers, studenten en alumni op een essay te schrijven met als thema: Scepsis.

Het winnende essay verschijnt in zowel Folia Magazine als Het Parool. Tevens ontvangt de winnaar een kunstwerk van Louise te Poele (www.louisetepoele.nl). Inzendingen van 600 tot 700 woorden, moeten vóór **1 november** worden gemaild naar: stephanie@folia.nl.

Folia Het PAROOL NewScientist

illustratie mokerontwerp

Studenten in de tuin, jaren negentig

erg tevreden over haar studie. Ze wil graag de schrijvende pers in, bij een krant of een tijdschrift gaan werken. 'Een journalistieke opleiding is wel heel erg gericht op… ja, journalistiek. Nu is het wat breder en leer ik zowel schrijven als vormgeven als websites bouwen.'
Niet alle mediawerkgevers blijken desgevraagd te vinden dat alleskunners een streepje voor hebben. Vera Spaans, eindredacteur en stagecoördinator van *Het Parool*, vindt dat foto's of films kunnen maken van een brede belangstelling getuigt, 'maar voor een stage bij ons zijn die vaardigheden niet noodzakelijk. We werken met professionele fotografen en vormgevers.' Vooral iemands schrijfkwaliteiten zijn belangrijk. 'Stagiairs moeten bij voorkeur een erkende opleiding journalistiek volgen. Studenten van andere opleidingen – hbo en wo – mogen ook solliciteren, maar die zullen net wat extra's moeten brengen om erboven uit te steken, zoals eerdere stages, extra schrijfervaring of bijzondere ideeën.'

Domeinvoorzitter Media, Creatie & Informatie Geleyn Meijer vindt dat de opleiding met zijn tijd meegaat. 'Alle media zijn volop in beweging en transitie. Een student die in staat is om over de grenzen van de verschillende media heen te

'Ik vind MIC wel prima. Studeren is nooit leuk'

kijken is erg geschikt voor werkgevers. Onze studenten leren wat de waarde van content en media is, hoe ze informatie kunnen verifiëren en hoe ze zich daarna kunnen verdiepen in een bepaalde richting.'
Hij verwijst naar een document van staatssecretaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschap Sander Dekker, dat vorige week is verschenen en waarin de kabinetsplannen voor een toekomstig publiek mediabestel staan. 'Hij schetst precies de ontwikkelingen die ik ook noem.'

What's in a name

De opleiding MIC heeft al veel naamswijzigingen en inhoudsveranderingen ondergaan. Toen de studie in 1964 begon, lag de focus vooral op boeken en uitgeverijen. Dat bleef geruime tijd zo, totdat er halverwege de jaren tachtig ook meer aandacht kwam voor tijdschriften. Later kwamen daar ook andere media als televisie bij. Vanaf het begin van het nieuwe millennium steeg het aantal inschrijvingen, om in 2008 een hoogtepunt van 1250 nieuwe eerstejaars te bereiken. Daarop werd besloten een numerus fixus in te voeren. Nog steeds ondergaat het curriculum veranderingen. Studenten konden eerst kiezen uit vijf afstudeerprofielen (zoals nieuws & media of media, marketing & publishing), maar nu kun je zelf richting aan je studie geven door uit allerlei specialisaties te kiezen. Na je afstuderen kun je je 'mediaprofessional' noemen.
Op 27 oktober wordt het vijftigjarig jubileum van MIC met alle medewerkers en oud-medewerkers gevierd in Trouw.

MIC door de jaren heen

1964 Bibliotheek- en documentatieacademie
1969 Boekhandel en uitgeverij
1973 Frederik Muller Akademie
1993 Faculteit informatie en communicatie
1997 Media en informatiemanagement
2008 Media, informatie en communicatie

200 jaar studiefinanciering

Volgend jaar viert de studiefinanciering haar tweehonderdjarig bestaan. Met de dreigende invoering van het leenstelsel zou dat het zoveelste omslagpunt in het denken over studiefinanciering kunnen worden.

tekst Henk Strikkers / beeld Pascal Tieman

1815

DE EERSTE STUDIEFINANCIERING

Bij de oprichting van het Koninkrijk der Nederlanden vindt de regering het nodig om een loyale, Oranjegezinde elite te creëren die het jonge land goed zou kunnen leiden. Daarom besluit men om studenten uit armere milieus met academische capaciteiten een beurs aan te bieden. In de praktijk wordt echter vooral gelet op capaciteiten en weinig op afkomst, waardoor ook rijkere studenten ervan profiteren. Aangezien de landelijke overheid nog niet optimaal functioneert, verzamelt iedere universiteit afzonderlijk de beursaanvragen. Zij rangschikken deze en sturen de geselecteerde studenten naar het ministerie van Binnenlandse Zaken, dat vervolgens de beurzen toewijst. De beurzen zijn overigens slechts een bijdrage in de studiekosten en beslaan ongeveer een derde van de gemiddelde uitgaven van studenten.

1924

HET LEENSTELSEL

Nadat er al meerdere malen aanpassingen zijn geweest in de omvang van de studiebeurs en de hoeveelheid studiebeurzen die wordt uitgekeerd, komt er een leenstelsel. De ratio erachter is de vrees dat toenemende studentenaantallen het onderwijsbudget zouden uithollen. Net als in 2014 is er echter ook de angst dat door de invoering van een leenstelsel de studentenaantallen zullen afnemen en dat afgestudeerden dankzij hun studieschuld een baan onder hun niveau zullen aannemen. Daarom wordt besloten om de beurs voor 'maatschappelijk nuttige functies' te laten bestaan. In de praktijk ontvangen met name studenten van religieuze opleidingen een beurs.

DE BASISBEURS

In de jaren zeventig wordt het hoger onderwijs meer en meer gedemocratiseerd en nemen de studentenaantallen toe. Om studenten onafhankelijker te maken van hun ouders en eenieder de mogelijkheid te geven te studeren, wordt een basisbeurs in het leven geroepen. Iedereen die ouder is dan 18 en ingeschreven staat aan een school of universiteit, krijgt 600 gulden in de maand. Daarenboven blijven de aanvullende beurs en de mogelijkheid een lening af te sluiten bestaan. Studenten zijn overigens niet tevreden met de invoering van de basisbeurs, omdat dit voor iedere student hetzelfde bedrag is. Studenten van rijke ouders die het niet nodig hebben krijgen extra geld, terwijl armere studenten moeten bij lenen, luidt het argument.

1956

DE STUDIETOELAGE

Ten tijde van de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog is de vraag naar hoogopgeleid technisch personeel zo groot dat de regering studeren aantrekkelijker wil maken. Bovendien wordt de opvatting dat kinderen die voor een dubbeltje geboren zijn een kwartje kunnen worden steeds breder gedeeld. Om scholieren uit kansarme milieus naar de universiteit te lokken is naast de lening ook een beurzenstelsel nodig, zo oordeelt de regering. In de beginperiode van de beurs is deze overigens nog gekoppeld aan het ouderlijk inkomen en aan de cijferlijst op de middelbare school. Enkel studenten met een gemiddelde van 7 of hoger in hun laatste jaar komen in aanmerking voor een (schamele) tegemoetkoming. Spoedig wordt echter besloten dat criterium te laten varen en alle studenten met minder verdienende ouders tegemoet te komen.

1986

HET OV-STUDENTENREISRECHT

Al snel blijkt dat de basisbeurs in de originele opzet onhoudbaar is. Het is onmogelijk om de basisbeurs mee te laten groeien met de stijgende kosten van levensonderhoud. In 1991 wordt de basisbeurs voor het eerst gekort, zodat het ov-studentenreisrecht kan worden ingevoerd. Hoewel dat reisrecht dan nog onbeperkt is, zijn de studenten boos om deze sigaar uit eigen doos. Bovenop die korting wordt de beurs dat jaar nog verder verlaagd. Het heeft een woedende studentenpopulatie tot gevolg. De Oudemanhuispoort wordt bezet, evenals vele andere universiteitsgebouwen in den lande. Uiteindelijk worden de plannen toch doorgezet.

1991

Hogeschool van Amsterdam

FLOOR AGENDA

DEBAT- EN ACTIVITEITENCENTRUM | KOHNSTAMMHUIS, WIBAUTSTRAAT 2-4 | WWW.HVA.NL/FLOOR

COLLEGECAFÉ MET THOMAS VAN AALTEN EN EMMA CURVERS
29 oktober, 16:30-18:00 uur, Kohnstammhuis, FLOOR-tribunes

Twee bekende namen binnen en buiten de HvA en UvA: schrijver en docent Thomas van Aalten over zijn succesvolle roman *Leeuwenstrijd* en zijn nieuwe column in Folia en Emma Curvers, óók over haar Folia-columns en haar goed ontvangen debuutroman *Iedereen kan schilderen*. De gesprekken worden geleid door Luuk Heezen.

SYMPOSIUM JEUGDCRIMINALITEIT
18 november, 16:30-18:00 uur, Kohnstammhuis, FLOOR-tribunes

Dit symposium wordt georganiseerd door studenten van diverse opleidingen van het Domein Maatschappij en Recht en de studievereniging BSKA. Met deskundigen op het gebied van jeugdcriminaliteit zoals een criminoloog, gezinsvoogd, kinderrechter en reclasseringsmedewerker.

COLLEGECAFÉ OVER ETEN - MET FOODBLOGGER LEONIE TER VELD
26 november, 16:30-18:00 uur, Kohnstammhuis, FLOOR-tribunes

Rawfoods, superfoods, glutenvrij, koolhydraatbeperkt of juist no-nonsense: de foodtrends vliegen ons, consumenten om de oren. Tijdens dit CollegeCafé praten we o.a. met ex-HvA-studente Leonie ter Veld over eten, haar razendpopulaire blog 'Gewoon wat een studentje 's avonds eet' én haar boek dat op 21 oktober uitkomt.

MEET & SHARE | DEBAT | CULTUUR

1993

DE TEMPOBEURS

In 1991 houdt de PvdA, de partij van toenmalig minister van Onderwijs Jo Ritzen, de tempobeurs nog tegen. Twee jaar later krijgt de minister alsnog zijn zin met een aangepaste versie van de tempobeurs. Studenten moeten 10 van de 42 (oude) studiepunten halen om in aanmerking te komen voor de basisbeurs, de aanvullende beurs en het ov-studentenreisrecht. Dat studentenreisrecht wordt een jaar later bovendien verder beperkt: bezitters van dat recht moeten kiezen tussen een week- en een weekendkaart. De tempobeurs van 10 van de 42 studiepunten blijkt al snel te weinig effect te sorteren. In 1995 wordt besloten de tempobeursnorm te verhogen naar 50 procent van het aantal studiepunten.

1996

AFSCHAFFING TEMPOBEURS, INVOERING PRESTATIEBEURS

Bij het aantreden van het kabinet-Paars I wordt minister Jo Ritzen opgezadeld met een almaar groeiend prijskaartje voor de studiefinanciering. Hij krijgt de opdracht om hier maar liefst anderhalf miljard op te bezuinigen. Om dat te realiseren stelt hij een prestatiebeurs voor, zoals deze tot op heden bestaat. Wanneer studenten niet binnen tien jaar afstuderen wordt de basisbeurs, de aanvullende beurs en het studentenreisrecht omgezet van een gift in een lening. De studiefinanciering wordt bovendien verkort van vijf tot vier jaar.

2015

INVOERING LEENSTELSEL?

Afgelopen voorjaar presenteerden VVD, PvdA, D66 en GroenLinks de langverwachte plannen voor een leenstelsel ter vervanging van de basisbeurs. Als alles volgens plan verloopt, zullen studenten die per 2015 aan een studie beginnen niet langer aanspraak kunnen maken op de basisbeurs. Het studentenreisrecht blijft wel bestaan, net zoals de aanvullende beurs. Die laatste wordt zelfs verhoogd. Het leenstelsel is volgens de partijen nodig om structureel te kunnen investeren in het hoger onderwijs. Wederom zijn de studentenbonden woedend en ook in de achterban van GroenLinks is het onrustig. Het is nog maar de vraag of het leenstelsel daadwerkelijk per 1 september 2015 zal worden ingevoerd.

Folia maakte een longread over de geschiedenis van de studiefinanciering. Lees meer op bit.ly/stufi200jaar.

What you see is what you get

Het Amsterdam University College bestaat vijf jaar en decaan Marijk van der Wende vertrekt naar Harvard. Bij wijze van uitzondering deze week geen Folia maakt kennis, maar Folia neemt afscheid. tekst Dirk Wolthekker / foto Danny Schwarz

Ze begon haar onderwijscarrière gewoon als invaller op wat toen nog de lagere school heette. Dat de banen in het onderwijs in die tijd niet voor het oprapen lagen, is achteraf misschien haar geluk geweest: daarom combineerde ze haar baan als juf met een studie pedagogiek. Tegelijkertijd werd ze betrokken bij een aantal zaken die speelden binnen het lager onderwijs. 'Al snel kwam de vraag of ik eens wilde kijken naar moeilijke dingen als de invoering van de wet op het basisonderwijs, de schoolplanontwikkeling en de opzet van de interne begeleiding. Na enige tijd stuurde ik alle innovatieprojecten op tien scholen aan', zei ze een aantal jaar geleden tegen *DRS Magazine Online*. Sinds die invalbaan heeft de carrière van Marijk van der Wende (Haarlem, 1960) een hoge vlucht genomen. Inmiddels is ze *founding dean* van het Engelstalige Amsterdam University College (AUC), de gezamenlijk liberal arts bachelor van UvA en VU. Na haar studie pedagogiek en onderwijskunde aan de UvA promoveerde ze in Utrecht op het proefschrift *Internationalising the curriculum in Dutch higher education. An international comparative perspective.* Haar academische leven nam na dat onderzoek een internationale loop: ze zat en zit in een groot aantal nationale en internationale bestuurs- en adviesorganen op het gebied van hoger onderwijs, zoals het Programme on Institutional Management in Higher Education van de OECD en haar lidmaatschap van de Academia Europaea. Ze is bovendien ook nog hoogleraar hoger onderwijs aan de VU en honorair hoogleraar aan de Universiteit Twente. Nu verlaat ze het AUC om gastonderzoeker te worden aan Harvard University.

> *'Ze is niet te beroerd om zelf schoon te maken en op te ruimen'*

Wie kent haar beter dan haar partner, zou je zeggen. En dus bellen we met Peter Blok, docent Human Resources Management aan de HvA. Is ambitie wat Van der Wende drijft? Nee. Althans, ze volgt niet een van tevoren uitgestippelde carrière, vertelt hij. 'Wat wel zo is, is dat Marijk de dingen die ze doet heel goed wil doen. Dean worden van het AUC is niet iets wat ze heeft gepland, het kwam op haar pad.' Blok omschrijft Van der Wende als iemand 'zonder verborgen agenda's of ingewikkelde spelletjes, heel doelgericht en transparant, *what you see is what you get*. Marijk is een eenvoudig te lezen iemand, die ervan houdt soep te koken van ingewikkelde puzzels. Daar leeft ze van op'.

We spreken ook even met hoogleraar Hans Vossensteyn, collega van Van der Wende aan de Universiteit Twente (UT). De twee kennen elkaar al jaren. 'Bij de UT behoort ook een campus en Marijk had daar vroeger een professorenwoning. Toen ik qua woonruimte eens een tijdje omhoog zat mocht ik tijdelijk in het gastenverblijf boven haar wonen. Daar bewaar ik hele goede herinneringen aan. Marijk is uitermate sociaal. We hadden daar geregeld feestjes of een barbecue in de tuin. Ze nodigde ook graag collega's of PhD's bij haar uit, dat vindt ze heel inspirerend. Werk en privé lopen dan wel door elkaar, maar dat heeft haar ook veel gebracht. Ze is een enorm sterke netwerker in binnen- en buitenland en is niet op haar mondje gevallen. Ze weet de dingen binnen te halen. Ze is een denker, maar vooral een doener. Ze mobiliseert mensen en dat geeft veel energie.'

'Marijk is heel erg gepassioneerd, heeft altijd de deur open staan voor iedereen en is nergens te beroerd voor,' zegt Dico van Dissel, voormalig student-lid in Marijks AUC-bestuur. Van Dissel noemt als voorbeeld de schoonmakersstaking van enige maanden geleden. 'Daar werd ook het

Folia maakt kennis

gebouw van het AUC door getroffen. Marijk is dan niet te beroerd om zelf schoon te maken en de rommel op te ruimen. Daar kan haar niets schelen. Het instituut waar zij voor staat, mag geen rommeltje zijn. Zij is niet iemand die de dingen doorschuift naar anderen, ze pakt ze zelf op en is één met de werkvloer. Het AUC was aanvankelijk gevestigd in een pand aan de Plantage Muidergracht. Toen we naar het Science Park verhuisden wilden mensen van de kantine, de receptie et cetera graag meeverhuizen. Het is Marijks houding die daarvoor zorgt.'

Voor het finale oordeel over Van der Wende bellen we met Frans van Vught, vele jaren de hoogste baas van de UT en nu voorzitter van de Nederlandse Review Commissie Hoger Onderwijs. 'Marijk is echt heel bijzonder,' zegt hij. 'Ze combineert zeer grote expertise met een vriendelijke en gezellige omgang. Ze is bovendien een van de weinigen op haar vakgebied die haar kennis van en over het besturen van een onderwijsinstelling ook in de praktijk brengt. En dat doet ze heel goed. Ik denk dat er inmiddels voldoende University Colleges in Nederland zijn, maar buiten Nederland zou ze in dat opzicht nog veel kunnen betekenen.'

Op 22 oktober zendt *Folia Radio* een interview uit met Marijk van der Wende. Aan de orde zullen komen het eerste lustrum van het AUC, honoursopleidingen en de plaats van het AUC daarin, UvA-VU-HvA en Harvard. Bijwonen kan: de uitzending vindt plaats om 16.00 uur vanuit het AUC. Te beluisteren via AmsterdamFM, in de ether op 106.8 en op de kabel op 103.3, tussen 16.00 en 17.00 uur. Vanaf de volgende dag terug te luisteren via foliaweb.nl/radio. De uitzending is op zaterdagmiddag 15.00 uur terug te zien op Salto TV. Daarna via salto.nl.

toehoorders

Hoorcollege ‘Toekomstperspectief voor de Aarde’ door Boris Jansen, dinsdag 14 oktober, 13.00 uur, Science Park. tekst en foto’s Ramon Holle

Aantal toehoorders 65
Aantal laptops 6
Aantal mutsen 3
Scrabblewoorden equilibrium, reactanten

‘Binas mag wel, smartphone niet,’ wordt de eerstejaarsstudenten voor aanvang van het college verteld. Voor de zekerheid worden er nog wat regels voor het tentamen van aankomende week besproken, dat voor veel eerstejaars het eerste is op de universiteit. ‘Ik zie dat dat er toch niet toe heeft geleid dat jullie in groten getale zijn gekomen,’ concludeert docent Boris Jansen als hij de zaal in kijkt. Chemisch evenwicht is het thema van dit laatste college. ‘Even jullie geheugen opfrissen. Het is de toestand waarin de concentraties van alle reactanten stabiel blijven,’ zegt Jansen. Daarop volgen scheikundige formules, waarbij de zaal om hulp wordt gevraagd. ‘Stel dat je meer waterstofgas toevoegt aan deze formule?’ Er valt een stilte; maar één student weet het goede antwoord. Het concept chemisch evenwicht wordt door Jansen verduidelijkt door chemische evenwichten in het systeem aarde te benoemen: de fosforcyclus, de stikstofcyclus, de zuurtegraad van de oceaan.
Na een kwartier uitleg start Jansen de film *Planetary Boundaries*, waarin de Zweedse duurzaamheidsexpert Johan Rockström vertelt over het risico dat de aarde loopt als er niet drastisch wordt ingegrepen. De verdwijning van de ozonlaag, verzuring van de oceaan en luchtvervuiling zijn enkele van de chemische evenwichten die door de toename van broeikasgassen snel veranderen. Als één systeem een *tipping point* bereikt en daardoor definitief verandert, heeft dat ook gevolgen voor alle andere systemen. ‘Evenwichten bepalen de toekomst van de aarde. Geochemie stuurt die evenwichten’, is Jansens afsluiter van het college. ‘Ik heb bij een cursus geleerd af te sluiten met een uitsmijter, want dan zouden jullie het beste de kern onthouden,’ voegt hij toe.
De studenten lachen en klappen.

Senne Zeinstra
18, Future Planet Studies

‘De uitleg over chemische evenwichten van het begin van het college was me al bekend van scheikunde op de middelbare school. Dat vind ik niet zo moeilijk. Maar de link die daarna werd gelegd met *Planetary Boundaries* vond ik heel interessant. Die film inspireert me. Ik wil later net als Rockström het lineaire denken doorbreken; oog hebben voor het geheel, voor de hele aarde.‘

Meriç Kessaf
21, Future Planet Studies

‘Dit vak is heel erg scheikundig. Ik heb geen scheikunde op de middelbare school gehad, waardoor ik de formules lastig vind. De scheikundetoets om toegelaten te worden tot deze studie had ik wel gewoon ruim gehaald, dus ik kan het wel. Zo meteen blijf ik nog bij het aansluitende werkcollege. Dan kan ik oefenvragen maken en vragen stellen ter voorbereiding op het tentamen. Tot nu toe heb ik namelijk nog niet zo veel gedaan.’

Robert van Berkel
19, Future Planet Studies

‘De lastige formules worden gelukkig goed uitgelegd. Ik heb geen scheikunde en biologie gehad, maar er wordt wel van je verwacht dat je dat onder de knie hebt. Dit werd voorafgaand aan de studie ook getoetst. Ik had eigenlijk verwacht dat de studie meer aardrijkskundig was, maar tot nu toe vind ik het alsnog interessant. ‘

FoliaWeb

Mien Poets en Tante Truus
Er lopen rare typetjes op de HvA: Mien Poets die je vertelt dat je op moet ruimen en Tante Truus die je verzoekt je fiets netjes neer te zetten. Het is oud-student Sanne van Dorp (27), alias Regelsammy.

Studiekosten
Wanneer het leenstelsel wordt ingevoerd, vervalt ook de aftrekbaarheid van studiekosten. Dat ontdekte de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb) vorige week.

Nieuwe HvA-roostering
In de Nationale Studenten Enquête (NSE) was het oordeel van de HvA-studenten niet mals. De roostering is een van de grootste problemen en wordt nu aangepakt. Maar wat verandert er precies?

LEES MEER OP **FOLIAWEB.NL**

promoties

DONDERDAG 23/10

10.00 uur: Larissa-Rebecca Fleischer – Bedrijfskunde
The Creation, Market Deployment and Performance Relevance of Market-Focused Flexibility. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Eva Verlinden – Geneeskunde
Time Does Not Heal All Wounds. Identifying Children Suffering from Psychological Trauma. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Yang Yang – Economie
Laboratory Tests of Theories of Strategic Interaction. (Agnietenkapel)

VRIJDAG 24/10

10.00 uur: Martina Moeton – Neurowetenschap
The Astrocytic Cytoskeleton: Unravelling the Role of GFAPδ. (Agnietenkapel)

11.00 uur: Pim Klaassen – Wijsbegeerte
In Brains We Trust. How Neuroeconomists Stylize Trust, the Brain, and the Social World. (Aula)

12.00 uur: Çağdaş Ünlü – Geneeskunde
Outcome and Treatment of Acute Diverticulitis. (Agnietenkapel)

13.00 uur: Mila Donker – Geneeskunde
Improvements in Locoregional Treatment of Breast Cancer. (Aula)

14.00 uur: Casper Cusell – Ecologie
Preventing Acidification and Eutrophication in Rich Fens: Water Level Management as a Solution?. (Agnietenkapel)

DINSDAG 28/10

10.00 uur: Joanna Wiśniewska-Kruk – Geneeskunde
PLVAP in Diabetic Retinopathy. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Sebastiaan Dovis – Psychologie
Cognitive Control and Motivation in Children with ADHD: How Reinforcement Interacts with the Assessment and Training of Executive Functioning. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Martijn Liem – Informatica
Multi-Person Localization and Orientation Estimation in Volumetric Scene Reconstructions. (Agnietenkapel)

WOENSDAG 29/10

11.00 uur: Jian Fu – Informatica
A Fault Tolerance Framework in a Concurrent Programming Environment. (Aula)

12.00 uur: Lisa Gaikhorst – Onderwijskunde
Supporting Beginning Teachers in Urban Environments. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Emmy van den Boogaard – Geneeskunde
Optimizing Quality of Care for Couples with Recurrent Miscarriage. (Agnietenkapel)

Voor uitgebreide informatie zie uva.nl/nieuws-agenda

hora est

Casper Cusell
Ecologie
24 oktober, 14.00 uur, Aula

‘Wekenlang in afgelegen gebied gewerkt’

Bevinding ‘In Nederland hebben we veel afgegraven veengebied. In die gebieden treedt zogeheten verlanding op: water gaat via waterplanten over in een drijvende bodem. Dat zogeheten trilveen wil je graag behouden, omdat het ontzettend rijk aan plantensoorten en beestjes is. Helaas zijn er nog maar weinig trilvenen in Nederland, doordat ze gevoelig zijn voor verzuring en een teveel aan voedingsstoffen. Ik heb gekeken hoe je door het waterpeil in deze gebieden steeds te laten variëren het trilveen kunt behouden. Hoge waterstanden lijken goed te werken, maar alleen wanneer je dat doet met basenrijk water waar niet te veel voedingsstoffen inzitten. Daarnaast kan je de tijdelijke overstroming van het gebied het beste in de zomer laten plaatsvinden, omdat het water door verdamping dan beter wordt opgenomen.’
Leuk ‘Je hebt als promovendus ontzettend veel vrijheid. Je mag helemaal op één onderwerp inzoomen. Ook het veldwerk was geweldig. Ik zat wekenlang in een afgelegen gebied bij Steenwijk, waarbij de enige persoon die ik sprak mijn vriendin aan de telefoon was.’
Moeilijk ‘Omdat je je zo focust op één ding kan promoveren ook eenzaam zijn. Ik werk nu bij een adviesbureau aan veel verschillende projecten tegelijkertijd. Het is heel verfrissend ergens te werken waar het onderzoek dat je doet direct wordt toegepast.’
Clara van de Wiel

Curvers

Formulematig

Omringd door witte frituurzakjes en bioritmisch gezien enigszins van de kaart viel ik gister rond journaaltijd in slaap op de bank. De middag in Trouw was een wolk van zweetcondens en fabelachtige klanken – het ADE bleek ook voor mij als niet-clubdier onontkoombaar en gelukkig maar.
De Volkskrant was op een heel ander stukje ADE. ‘Muzikaal is het voorspelbaar, alle nummers zijn volgens dezelfde formule in elkaar gezet,’ klaagde Gijsbert Kamer netjes de alinea’s vol over Afrojack en ‘Beste Dj ter Wereld’ Hardwell – dj’s die vorige week nog werden gedecoreerd met een eigen postzegel. Formulematig, dat wordt gebracht als de gemeenste belediging die je aan een artiest kunt uitdelen. In een populair YouTube-filmpje legt iemand vier tracks van een andere stijger op de *DJ Mag*-lijst, de achttienjarige Nederlander Martin Garrix, over elkaar heen en wat blijkt: exact dezelfde opbouw en ritme, ingevuld met iets andere variabelen. In 1988, ver voordat Garrix geboren werd, tekenden Bill Drummond en Jimmy Cauty in hun *The Manual (How to Have a Number One Hit the Easy Way)* het recept voor een hit al op in de Gouden Regels. Ze scoorden met die formule (als The KLF) zoals gepland hun nummer 1-hit en het duo werd ook nog een beetje beroemd met het verbranden van de verdiende 1 miljoen pond. Volgens Cauty en Drummond bestaat alle populaire muziek uit covers, verkleed in de klank van een nieuwe tijd. Heel voorspelbaar eigenlijk. De enige reden om de Gouden Regels te verlaten: het wordt saai. Voorspelbaar.
Net zo saai en voorspelbaar als de constatering dat de ‘Beste Dj’ eigenlijk de ‘Meest Generieke Dj’ is. En de vaststelling dat populaire muziek bulkgoed is (en dus oninteressant). Zoals Drummond en Cauty zeggen: op de verveling volgt het experiment. Ook dat was trouwens te horen op het ADE. De honger naar generieke muziek is onstilbaar en het zou bijna misdadig zijn als Afrojack de productie zou stopzetten. Ga zo door zou ik dus zeggen, maak een hit, zet een miljoen in de fik, of desnoods een krant. Emma Curvers

prikbord HvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

HvA Roosters

Na wederom bedroevende resultaten in de Nationale Studenten Enquête heeft de HvA een plan gepresenteerd om haar roostering te verbeteren. Stabiliteit, voorspelbaarheid en tijdigheid moeten de kernwaarden van de nieuwe roostering worden. Om dat doel te bereiken zijn vier kwaliteitsstandaarden opgesteld waarover opleidingsdirecteuren en domeinvoorzitters dienen te waken. Bovendien moeten zij periodiek verslag over de voortgang afleggen jegens het College van Bestuur en de opleidingscommissie.

DMCI Cisco

Cisco en de Hogeschool van Amsterdam zijn een samenwerking aangegaan om het Amsterdam Creative Industries Network te versterken. Cisco zal technische faciliteiten en experts beschikbaar stellen voor studenten en docenten van het MediaLAB. Vorig jaar draaiden beide partijen al een proefproject in Amsterdam en in Bangalore, India. Studenten maakten toen een openbaar scherm waarmee Indiase vrouwen seksuele intimidatie kenbaar kunnen maken. Dit jaar zullen de studenten van het MediaLAB proberen om verspilling in Amsterdam en Bangalore tegen te gaan.

DBSV Qatar

Tien studenten van de minor Business of Sports & Events zijn door de Qatarse emir Sjeik Tamim bin Hamad Al Thani uitgenodigd voor het Doha Goals Forum. Dat is een prestigieus congres waar in de laatste jaren onder meer Boris Becker, Johan Olav Koss en Esther Vergeer spraken. Het Doha Goals Forum draait om het aanmoedigen van persoonlijke groei door middel van sport en de rol van sport bij het versterken van sociale verhoudingen. De HvA'ers ontvingen de uitnodiging doordat de minor samenwerkt met een communicatiebureau dat het congres mede-organiseert.

DT RAAK-subsidie

Lector Water & Veiligheid Jeroen Kluck heeft een RAAK-subsidie (Regionale Actie & Aandacht Kennisinnovatie) van drie ton ontvangen voor zijn onderzoek 'Klimaatbestendige stad – Inrichting in de praktijk'. Bovenop die drie ton heeft hij door middel van cofinanciering nog eens drie ton opgehaald om zijn onderzoek te financieren. Het project richt zich op welke varianten van stadsinrichting het best bestand zijn tegen hittestress en wateroverlast. Het onderzoek is een samenwerking tussen onder meer de HvA, de Hogeschool Groningen en de gemeenten Amsterdam en Eindhoven.

DMCI Documentaires

Acht documentaires die gemaakt zijn door studenten van de opleiding media, informatie & communicatie zijn in de week van 13 tot en met 19 oktober opnieuw uitgezonden op RTV Noord-Holland en AT5. De documentaires zijn producten van de minor televisie en werden afgelopen zomer al uitgezonden op RTV Noord-Holland. Volgens minorbegeleider De Boer betekent de reprise dat de documentaires van hoge kwaliteit zijn. 'Vorig jaar zijn vier van de documentaires geselecteerd voor heruitzending, dit jaar acht.' De films zijn ook online terug te kijken via rtvnh.nl/gemist.

HvA Research Award

De prijzen van de Research Award zijn dit jaar uitgedeeld aan drie mannen. Wietse Jelles (DOO) won de studentenprijs, Samir Achbab (DMR) werd door de jury uitgeroepen tot winnaar onder de medewerkers en Jurjen Helmus (DT) won de publieksprijs. Jelles deed onderzoek naar het aanwakkeren van de motivatie van scholieren die onder hun niveau presteren, Achbab onderzocht laaggeletterdheid in Amsterdam-West en Helmus won de prijs voor zijn presentatie over de optimale plaatsing van laadpalen voor elektrische auto's. De Research Award is de opvolger van de Research Battle.

DT Logistiekseminar

Woensdag 29 oktober vindt in de Leeuwenburg het eindseminar van het onderzoeksprogramma Logistiek plaats. Daar worden de resultaten van het vierjarige onderzoeksprogramma 'Keten- en netwerkstrategieën van het logistiek MKB in mainports' besproken. Dit project was gericht op de vraag of en hoe het topsectorenbeleid Logistiek werkt voor het midden- en kleinbedrijf. Onder meer Wando Boevé (Strategisch Platform Logistiek), Enno Osinga (Schiphol) en Huib de Jong (HvA-rector) spreken er. Entree is gratis en aanmelden kan via dinalogamsterdam.nl.

HvA Griepprik

De Hogeschool van Amsterdam biedt deze herfst alle medewerkers de mogelijkheid om op kosten van de HvA een griepprik te halen. Dat kan op dinsdag 21, woensdag 22 en donderdag 23 september tussen negen uur 's ochtends en twaalf uur 's middags bij de Arbodienst AMC, die gevestigd is op de Plantage Muidergracht 14. Mocht het niet lukken om op een van deze ochtenden een prik te halen, dan is het ook mogelijk telefonisch een afspraak te maken voor een ander moment. Het telefoonnummer van de Arbodienst AMC is 020 525 5545.

prikbord UvA

ideëen voor deze rubriek: redactie@folia.nl

Studenten Mei

Studentenpartij Macht en Inspraak (Mei) heeft een nieuw bestuur, waarin veel bekende gezichten. Tom Tawfik is partijvoorzitter. Vorig jaar was hij voorzitter van de studentenraad van de FMG. Jessica Endert is penningmeester; zij zat vorig jaar in de CSR. Ook oud CSR-voorzitter Sam Quax kan maar geen genoeg van het besturen krijgen: hij is nu commissaris extern van Mei. De twee andere nieuwe bestuursleden zijn secretaris Lina van Hirtum en commissaris intern Fenna Terwey. 'Met dit nieuwe bestuur zal er een frisse wind door de partij waaien,' stelt Tawfik.

FGw Latijn

Bij Amsterdam University Press is een nieuwe, herziene versie van het succesvolle vertaalwoordenboek Latijn-Nederlands verschenen, onder redactie van emeritus hoogleraar Latijnse taal- en letterkunde Harm Pinkster. Het aantal woorden is uitgebreid en de typografie is opgeknapt. Daarnaast zijn enkele honderden lemmata opnieuw bewerkt. Ook de structuur van de lemmata van de digitale versie is aanzienlijk verbeterd. De gebruikers van het woordenboek hebben gratis toegang tot de digitale versie latijnnederlands.nl. Voor meer info zie aup.nl.

AMC Huibregtsenprijs

Klinisch en genetisch wetenschapper en hoogleraar John Kastelein heeft op de Avond van Wetenschap & Maatschappij de Huibregtsenprijs 2014 ontvangen voor de eerste geregistreerde gentherapie ter wereld. Kastelein werkt op het AMC aan het opsporen van ernstige erfelijke stofwisselingsstoornissen, waarvoor hij een gentherapie ontwikkelde. Hij heeft er meer dan 25 jaar aan gewerkt om deze therapie geregistreerd te krijgen, maar het is gelukt. Deze prestatie leidde naar de prijs van 25.000 euro. Daarnaast kreeg Kastelein een kunstwerk.

AMC Filmers gezocht

De afdelingen neurologie en huisartsgeneeskunde zijn op zoek naar studenten van een film- of mediaopleiding die tien à twaalf korte filmpjes kunnen maken van artsen en patiënten. Het gaat om filmpjes van dertig tot zestig seconden waarin artsen informatie geven en waarin patiënten iets over hun ervaringen vertellen. Het kan zijn dat je ook bij mensen thuis moet filmen. Er is geen financiële vergoeding, maar het staat wel mooi op je cv en/of je kunt er wellicht studiepunten mee krijgen. Info: Cathrien Beishuizen: 020 566 3446 of hatice@amc.nl

AMC Award

Postdoc Alexander Vlaar, verbonden aan het laboratorium voor experimentele intensive care en anesthesiologie van het AMC, heeft een Heineken Young Scientists Award van 10.000 euro ontvangen voor zijn onderzoek naar acute longschade als bijwerking van bloedtransfusies bij intensivecarepatiënten. Zijn onderzoek wees uit dat antistoffen tegen 'vreemd bloed' het risico op acute longschade vergroten. De jury roemde zijn combinatie van ziekenhuispraktijk en excellent onderzoek. Vlaar promoveerde in 2010. Eerder won hij de Andreas Bonn-medaille.

BC Boeken online

De UvA haakt aan bij de succesvolle samenwerking tussen de Koninklijke Bibliotheek (KB) en Google, die 235.000 titels uit de collectie van de KB voor iedereen online toegankelijk heeft gemaakt. De komende twee jaar zal Google 100.000 vaak eeuwenoude boeken van de Bijzondere Collecties van de UvA digitaliseren. Alle boeken komen dan online gratis beschikbaar via het zoeksysteem Delpher en via Google. Onder de te digitaliseren boeken bevindt zich een groot aantal unieke titels, zoals bijvoorbeeld *Tractatus theologico-politicus* van Benedictus de Spinoza uit 1670.

FNWI Simon Stevin Gezel

Wieteke de Boer is tijdens het STW-jaarcongres verkozen tot de Simon Stevin Gezel 2014 voor het promotieonderzoek dat zij deed aan het Institute of Physics (IoP). De Simon Stevin Gezel is een eretitel die technologiestichting STW sinds 2005 verleent aan getalenteerde jonge onderzoekers die het jaar daarvoor zijn gepromoveerd op een STW-project. De Boer ontving een gegraveerde spiegel van kunstenaar Frank Snik en vijfduizend euro. Ze doet onderzoek naar nanotechnologie en is inmiddels postdoc op Columbia University in New York.

Studenten Masterdag

Weet je nog niet welke master je wilt gaan volgen? Kom dan naar de Masterdag op 1 november. Bijna alle UvA-masteropleidingen presenteren zich hier. Ook kun je spreken met studenten, docenten of studieadviseurs. Op de informatiemarkt hoor je alles over inschrijven, studiefinanciering en huisvesting. Kijk op uva.nl voor meer informatie over de voorlichtingsrondes per master en de informatiemarkten .Let op: de sciencemasters doen niet mee aan de Masterdag, maar houden op 6 november een aparte Masteravond.

wasdom

Vrolijk door de naakte skater

Willemijn Verloop

Leeftijd 44 (geboren in Utrecht op 14 februari 1970)
Beroep Oprichter en directeur van Social Enterprise NL, een platform voor ondernemingen met een ideële doelstelling. In 1994 richtte ze War Child op.
Studie Geschiedenis en internationale betrekkingen (UvA)
Afgestudeerd 1993
Docent 'Historicus Willem Melching. Een inspirerend man en bevlogen docent. Geschiedenis begint met de liefde voor het vak en hij kon dat goed overbrengen.'
Locatie 'Het P.C. Hoofthuis vond ik een groot en ongezellig gebouw. Later zat ik voor internationaal recht af en toe op de Oudemanhuispoort, dat was veel leuker.'
Café 'Heerlijke appeltaart in café Het Paleis, op de hoek bij het P.C. Hoofthuis. Op het terras of binnen, allebei leuk. Later zaten we met War Child aan de overkant en kwam ik er weer heel vaak.'
Afknapper 'Ik had meer diepgang van een universitaire studie verwacht. Ik heb zeker veel geleerd en plezier beleefd, maar het heeft me niet de verdieping en verbreding gebracht waar ik op hoopte.'

Willemijn Verloop studeerde geschiedenis. Ze wilde iets concreets betekenen voor de wereld en richtte daarom War Child op. Nu is ze directeur van Social Enterprise NL.

tekst Julie de Graaf / foto Bob Bronshoff

‘Ik begon mijn studententijd in Leiden. De universiteit vond ik er hartstikke goed, maar de stad was me te klein. Dat paste niet bij mijn idee van mijn vleugels uitslaan, dus na mijn propedeuse verhuisde ik naar Amsterdam en ging ik verder aan de UvA. Ik had behoefte aan anonimiteit, aan andere indrukken en verbreding, ook buiten het studentenleven. Dat vond ik in Amsterdam, waar ik het gevoel had midden in de samenleving te staan. Ik weet niet of hij er nog steeds is, maar ik werd heel vrolijk als ik die naakte man in zijn string weer eens door de stad zag rolschaatsen. Die vrijheid heeft me altijd in Amsterdam aangesproken. De studie geschiedenis koos ik primair omdat ik het leuk vond, maar tijdens mijn studie hield ik me steeds meer bezig met de vraag wat je kunt leren van het verleden en de steeds veranderende wereld om ons heen. Ik ging actief op zoek naar plekken waar ik kon meelopen, om uit te vinden wat ik na mijn afstuderen wilde doen. Zo kwam ik terecht bij de Verenigde Naties en de Raad van Europa. Ik vond het conceptueel razend interessant wat daar gebeurde, maar wist meteen dat ik er niet wilde werken. Het zijn bureaucratische en logge apparaten waar je persoonlijke invloed heel klein is, zeker als je er als jongste medewerker binnenkomt. Ik wilde graag dichter bij het resultaat van mijn werk staan. Na mijn afstuderen kwam ik via via bij een kleine politieke lobbyorganisatie terecht en ging ik werken in de Balkan, waar de oorlog toen nog volop gaande was. Binnen een half jaar zette ik daar de eerste activiteiten op om oorlogskinderen te helpen. Politieke lobby is heel belangrijk, maar het gaf mij te weinig concreet effect. Ik wilde iets doen waar mensen in conflictgebieden meteen wat aan zouden hebben. Zo ben ik begonnen met War Child, al had ik toen geen idee dat dat zou uitgroeien tot de organisatie die het nu is. Inmiddels ben ik nog steeds betrokken bij War Child, maar ik zit sinds vijf jaar niet meer in de directie. Ik wilde me op iets nieuws storten waar ik met evenveel liefde en bevlogenheid mee aan de slag kon. Daarom richtte ik in 2012, samen met Mark Hillen, Social Enterprise NL op. Een platform voor bedrijven die bezig zijn met het aanpakken van maatschappelijke problemen. Tony’s Chocolonely is een bekend voorbeeld, of Roetz-Bikes. Er zit een enorme innovatiedrive in ondernemers die je meestal niet bij de overheid of bij goede doelen vindt. Het marktmechanisme stimuleert het continu beter willen worden en inspelen op de vraag uit de markt. In mijn tijd volgden veel mensen nog het stramien van “mijn vader werkt voor Philips, dus ik ga ook voor Philips werken”. Nu ligt dat anders; studenten realiseren zich beter dan ooit voor welke uitdagingen we staan en dat zij daar ook een bijdrage aan kunnen leveren. Het is niet zo dat sociaal ondernemers per definitie jong zijn, maar om zulke ondernemingen te laten bloeien hebben we jonge mensen met talent, lef en doorzettingsvermogen nodig.’

Deze tekst stond al in *Folia Magazine* 6/7, maar met een verkeerde foto. Dit is de echte Willemijn Verloop.

stage

Naam Fleur Souverein (24)
Studie Researchmaster psychologie
Stage Onderzoeksstage Universiteit van Kaapstad
Verdiensten € 0,-
Sterren ✪✪✪✪✪

‘Als je een stage in het buitenland gaat lopen, moet je je heel goed voorbereiden. Je moet alles zelf regelen en daar leer je op zich al heel veel van. Ik deed een half jaar lang een onderzoeksstage bij de Universiteit van Kaapstad in Zuid-Afrika. Die universiteit ligt op een berg met uitzicht over de stad, echt een heel indrukwekkende plek. Ik onderzocht samen met een hoogleraar de risicofactoren voor en de ontwikkeling van ernstig crimineel gedrag bij jongeren in Zuid-Afrika. Daarvoor heb ik grote, al bestaande datasets doorgespit. Het kwam erop neer dat ik mijn tijd vooral achter een computer doorbracht met statistiekprogramma’s. Mijn dagen begonnen met heel goed inlezen in het onderwerp, waarna ik in de vragenlijst ben gaan spitten om bruikbare constructen te vinden voor het onderzoek. Omdat de dataverzameling in eerste instantie niet voor mijn onderzoek was opgezet, had ik gelukzalige momenten als ik weer een bruikbaar construct vond. We hebben uiteindelijk echt heel veel gehad aan resultaten uit eerdere onderzoeken. Werken met een bestaande dataset had ik natuurlijk ook vanuit Nederland kunnen doen, maar ik heb in Zuid-Afrika als vrijwilliger ook trainingen gegeven aan jongeren in een jeugdgevangenis. Daardoor kreeg ik meer feeling met de groep die ik onderzocht.
Je wordt niet rijk van zo’n stage, maar de ervaring is die lege portemonnee dubbel en dwars waard. Gelukkig kun je wel een beurs voor buitenlandse stages krijgen, bij het Amsterdams Universiteitsfonds.’ Daniël Rommens

overigens

Staatssecretaris Dekker kondigde nieuwe maatregelen aan om de publieke omroep te hervormen. Voor amusement is niet langer plaats.

Wat een verademing! Van belastinggeld moeten educatieve, artistieke en diepgravende programma's worden gemaakt.

Mieke Bal
Emeritus hoogleraar literatuurtheorie

'Helemaal mee eens, al ben ik niet dol op overheidsbemoeienis met de inhoud. Maar ik voel me opgelicht dat ik meebetaal aan amusementsprogramma's; de enigen die zich amuseren zijn de presentatoren zelf. Ik weet niet precies hoe die programma's heten, want zap meteen weg, maar *Ranking the Stars* vind ik dom en *Boer zoekt Vrouw* ook. Ieder z'n smaak, maar het budget is beperkt en dus moet je goed overwegen waar je dat aan besteedt. Amusement bungelt dan onderaan het lijstje. De onbenulligheid van die programma's is soms stuitend kwetsend en neerbuigend, alsof de kijkers debiel zijn! In mijn ervaring kan je publiek beter prikkelen en een tikkeltje overschatten dan zo flagrant onderschatten. Belastinggeld moet je zinvol besteden, aan programma's die je aan het denken zetten: documentaires, nieuws, politieke analyses, kunst. Amusement is er altijd nog op de commerciële zenders, terwijl een fatsoenlijke culturele productie nauwelijks meer gemaakt wordt. De overheid bemoeit zich ook passief met de inhoud als ze dit door zou laten sudderen; niet kiezen is ook kiezen.'

Jesse Weltevreden
Lector online ondernemen

'Niet mee eens. Het volk moet meebepalen wat er met belastinggeld gebeurt en dus moet je rekening houden met kijkcijfers. Heel veel kijkers waarderen bijvoorbeeld *Wie is de Mol?*, en dus is het legitiem om dat op de publieke omroep uit te zenden. Ik heb eerder problemen met obscure programma's die slechts door een heel klein publiek worden bekeken. Maar natuurlijk heeft de publieke omroep ook de opdracht ruimte te bieden aan educatie en aan programma's die uitgaande van kijkcijfers alleen niet gemaakt kunnen worden. Maar dat hoeft elkaar niet uit te sluiten. Ik kijk niet vaak tv, maar ik heb de indruk dat de publieke omroep die balans momenteel goed weet te vinden.
De publieke omroep moet wel bij zichzelf te rade gaan over zijn toekomst. Steeds minder mensen kijken programma's via de televisie, we verkiezen streamingdiensten als Netflix. Hoe lang blijft het dan gerechtvaardigd om de hele dag lang op drie kanalen programma's uit te zenden? Op den duur moet de publieke omroep daar vanaf en zich meer richten op online aanbod.'

Jean Tillie
Bijzonder hoogleraar electorale politiek

'Ik heb het moeilijk met deze stelling. Je wilt inderdaad geen staatstelevisie waar de overheid de programmering bepaalt. Maar als je het aan de markt overlaat, krijg je echt alleen bagger over je heen omdat iedere omroep met simpel vermaak zo veel mogelijk kijkers probeert te trekken. Dat zie je nu. Ik heb jarenlang tv gekeken, maar doe dat niet meer, althans, niet voor één uur 's nachts. Pas tegen die tijd zenden ze soms iets diepgravends uit. Een documentaire bijvoorbeeld, waarbij ze een onderwerp wat verder uitdiepen, of een praatprogramma waarbij de gast langer dan een minuut aaneengesloten iets mag zeggen. Je kunt, net als bijvoorbeeld in het onderwijs, wel bepaalde kwaliteitseisen stellen aan programma's en de makers binnen die kaders vrij laten. Cultuurbehoud en onderwijs lijken mij sleutelwoorden daarbij. Dat lijken me goede doelstellingen voor het besteden van belastinggeld, omdat goede programma's ontwikkelingen kunnen duiden en mensen prikkelen om na te denken. Ik zou bijvoorbeeld graag een lange documentaire zien over het ontstaan van IS.' Marieke Buijs

wat doe je nu?

Fysiotherapeut

Naam Charlotte Rommens
Leeftijd 26
Studie Fysiotherapie (HvA)
Afgestudeerd op Klinisch redeneren bij de diagnostiek
Werkt sinds 2012 als fysiotherapeut bij het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis
Salaris € 2800,- per maand

'Omdat fysiotherapie steeds minder vergoed wordt door verzekeraars, gaan mensen minder vaak naar de fysiotherapeut en is er maar weinig werk voor ons. Toch kon ik de dag na mijn afstuderen aan de slag. Deels was dat mazzel. Ik werkte in een kookspullenwinkel en raakte toevallig aan de praat met een klant. Hij was fysiotherapeut en zijn praktijk had een vacature waar ik op heb gesolliciteerd. Maar bij de keuze voor mij speelde vast mee dat ik altijd veel met fysiotherapie heb gedaan naast mijn studie. Ik had geen bijbaan, maar ben in het tweede jaar vrijwillig als sportverzorgster bij het lokale voetbalteam en later bij de Ajax-jeugd gaan werken. Sowieso merk ik dat de theoretische basis van fysiotherapie weliswaar belangrijk is, maar dat je het vak pas in de praktijk echt leert. In de studieboeken staat bijvoorbeeld dat je iemands schouder moet onderzoeken terwijl hij zijn arm in je handen laat rusten. Maar in de praktijk merk je hoe moeilijk het voor mensen is om zich echt te ontspannen als de beweging ze pijn doet. Dat moet je zien en voelen om het echt te begrijpen.
Ik ben heel blij met mijn werk als fysiotherapeut. Je doet van alles wat: je bent fysiek met mensen bezig, maar je bent ook een soort *mental coach*. En dat versterkt elkaar. Dat je mensen ook met je handen behandelt, schept automatisch een gevoel van vertrouwen en veiligheid. Regelmatig komen zorgen en problemen spontaan boven tafel; die psychische aspecten neem ik dan mee in de behandeling. Iemand die een hartinfarct heeft gehad kan fysiek vaak prima bewegen, maar is daar heel onzeker over. Ik probeer diegene dan vooral mentaal de goede kant op te sturen. Ook vind ik het bijzonder om als fysiotherapeut getuige te zijn van heftige momenten in een mensenleven. Sommige mensen komen van de intensive care op mijn afdeling en zijn dan zo ziek dat ze nog geen vinger kunnen bewegen. Dat ze na weken hard werk en herstel weer hun eerste stapjes zetten is vaak een heel emotioneel en hoopvol moment voor hen. En ook voor mij. Ik voel met ze mee en moet soms even slikken voordat we weer verder gaan met de behandeling.' tekst Marieke Buijs / foto Daniël Rommens

cover
Danny Schwarz

colofon

Weekblad voor de HvA en UvA *Folia Magazine* is in 2011 voortgekomen uit *Folia* (1948) en *Havana* (1996).
Redactieadres Prins Hendrikkade 189b, 1011 TD A'dam, telefoon 020-5253981, e-mail: redactie@folia.nl
Hoofdredacteur a.i. Clara van de Wiel
Chef redactie Mirna van Dijk
Art director Pascal Tieman
Redactie (print/web) Marieke Buijs, Mina Etemad, Yannick Fritschy, Ramon Holle, Jim Jansen, Wim de Jong, Daniël Rommens, Henk Strikkers, Stephan Vegelien, Clara van de Wiel, Dirk Wolthekker
Aan dit nummer werkten mee Asis Aynan, Bob Bronshoff, Emma Curvers, Fred van Diem, Julie de Graaf, Marc Kolle, Danny Schwarz, Mats van Soolingen, Won Tuinema, Tjebbe Venema
Eindredactie / Correctie Mirna van Dijk, Cecile Elffers
Opmaak Pascal Tieman, Carl Zevenboom
Uitgever Stichting Folia Civitatis
Redactieraad Wouter Breebaart, Ilse Duijn, Linda Duits, Jurriaan Gorter, Jaap Kooijman, Sebas Veeke
Bestuur Esther Crabbendam, Damiaan Denys, Sarah van Ierland, Geleyn Meijer, Freek Rebel, Alexander Rinnooy Kan (vz), Bert Westenbrink
Secretariaat Stephanie Gude (projectbegeleider)
Directeur Paul van de Water
Drukker Roularta Printing, Roeselare België
Advertenties Bureau van Vliet, Zandvoort, 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.nl
Voor advertenties binnen UvA en HvA: paul@folia.nl

Folia Magazine probeert altijd de rechthebbenden van fotomateriaal te contacteren. Hebben wij u niet kunnen bereiken? Mail dan naar redactie@folia.nl.

Hogeschool van Amsterdam

OPEN DAG DOMEIN DMCI

ZATERDAG 8 NOVEMBER

OPEN MIC

Live radio door Folia i.s.m. studenten van de minor Radio van MIC
Vanaf 10 uur, muziek, interviews, reportages
Kom langs om te luisteren!

Wil je zelf live muziek maken?

Meld je aan bij ▸▸ **stephanie@folia.nl**

▸▸ Studio DMCI
Benno Premselahuis
Rhijnspoorplein 1
Amsterdam

CREATING TOMORROW